سادات: د کاندیدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تیار یوو

د انتخاباتو خپلواک کمېسیون وايي چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تخنیکي تیار یوو. د دغه کمېسیون یوه ویاند ذبیح سادات ورم، مابهام ازادۍ راډیو ته وویل چې په‌دې اړه د کمېسیون د مشرانو د پرېکړې په تمه دی. دی وايي: «د ټاکنو خپلواک کمېسیون تصمیم لري چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو لومړنی لېست جوړ کړي. په‌دې اړه ټولې تخنیکي چارې بشپړې شوې دي. یوازې د مشرانو پرېکړې ته اړ یوو، چې د ولسمشرۍ ټاکنو د مهالوېش پر اساس پرون د سلواغې ۲۶مه موږ د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو لومړنی لېست خپور کړو.» د ښاغلي سادات تر دې څرګندونو څو ساعته وړاندې د انتخاباتو د خپلواک کمېسیون یوې مرستیال ویاندې شیما علم سروش وویل چې د لېست شویو کسانو د تابعیت په اړه تاشېږې ارزونې، ښايي د دغه لومړني لېست اعلام له ځنډ سره مخامخ کړي. د انتخاباتو خپلواک کمېسیون ویلي چې د ولسمشرۍ انتخابات به د راتلونکي لمریز کال د چنګاښ په ۲۹مه کوې په‌دغو انتخاباتو کې د سیالۍ لپاره ۱۸ کسانو خپل نوموونه ثبت کړي دي.

...انه

...ه‌کېه

Ketabton.com

...مپ د افغان سولې لپاره خبرې
...رخ هلې ځلې او پر طالبانو فشار بللی

...مشر
...د هغې
...به هم

حکره پای ته ورسېږي، خو د دوشنبې په ورځ د امریکا کانګرس په لوی اکثریت سره د ښاغلي ټرمپ هغه پلان رد کړ، چې غواړي له دغو دوو هېوادونو بې وخته خپل ځواکونه وباسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له افغانستانه د امریکايي ځواکونو ایستل یا پرېښوودل

تمیم

ورمه ورځ ، دوشنبې ، د امریکا متحدو ایالتونو سنا مجلس په لوی اکثریت سره له افغانستان او سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ د پلانونو مخالفت وکړ؛ هغه مصوبه چې د امریکا په سنا کې د جمهوریت غوښتونکو د اکثریت لوونکي سناتور مچ مک کونل، له خوا د دوشنبې په ورځ سنا مجلس ته وړاندې شوه، په ۷۰ مثبت او ۲۶ مخالفو رایو سره تصویب شوه. د مصوبې په متن کې راغلي چې له دواړو هېوادونو ، افغانستان او سوریې، څخه په بېړه د امریکایي ځواکونو ایستل «هغه په سختیو په لاس راوړې بریاوې او د متحدو ایالتونو ملي امنیت» به په خطر کې واچوي. ټرمپ د تېر کال په ډسمبر میاشت کې اعلام وکړ چې غواړي په سوریه کې مېشت ۲۰۰۰ امریکایي ځواکونه له دغه هېواده وباسي. ډونالډ ټرمپ یې دلیل په سوریه کې د داعش ډلې پر وړاندې د جګړې په ډګر کې بریالیتوب ښودلی دی وروسته یې بیا له افغانستانه د خپلو ځواکونو د ایستلو موضوع ته مخه کړې، خو دا دي دا پلانونه یې رد او قانوني بڼه خپله نه کړه په دغو دواړو هېوادونو کې خراب امنیتي وضعیت ته په کتلو سره د امریکا د

جمهوررییس دغه پلانونه هم د دغه هېواد د خپلو متحدینو او هم په امریکا کې له سختو نیوکو سره مخامخ شول. مک کونل تېره اوونۍ وویل چې داعش ډله، القاعده او نور متحدین یې اوس هم د پخوا په شان امریکا متحدو ایالتونو ته یو لوی خطر دی.

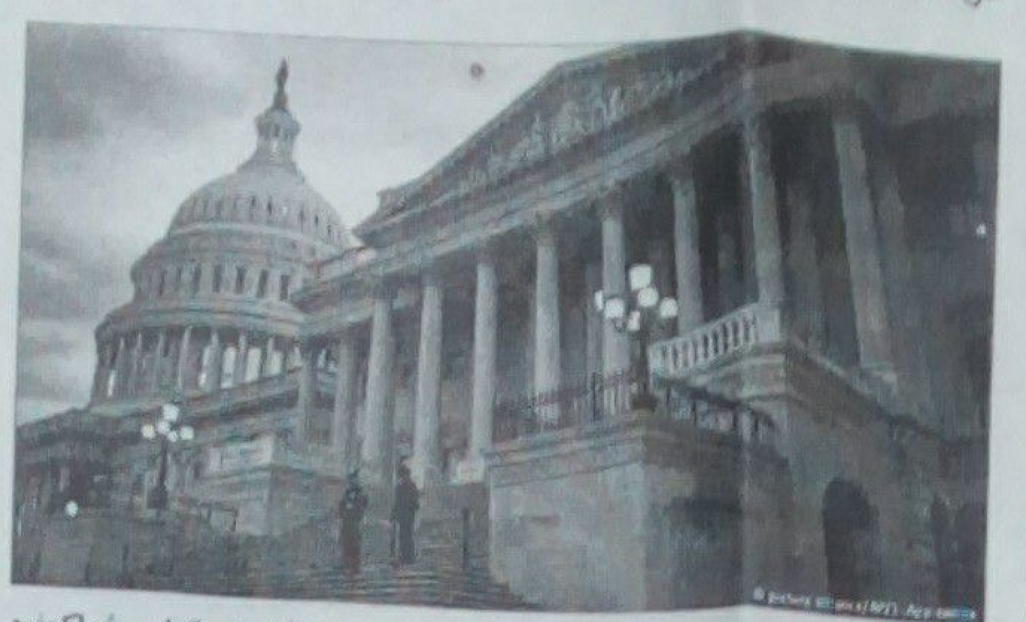

د دوشنبې په ورځ د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوې مصوبه به د منځني ختیځ د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي. د سنا مجلس چې جمهوري غوښتونکي په کې اکثریت دي، مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ټرمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په ډسمبر میاشت کې د مصوبې په ترڅ کې د سعودي قدرتمند

شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د «قتل په قضیه» کې ګرم بللی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي. له افغانستانه یې وخته د امریکایي ځواکونو ایستلو پلان په امریکا، نړۍ او دغه راز افغانستان کې وغندل شو، ځکه افغانان د ستراتیژیک، امنیتي او دفاعي تړون له مخې له امریکا او ناټو سره شراکت لري، د ۲۰۱۴ م کال له پای را په دې خوا د دغو تړونونو له مخې د امریکا په مشرۍ د ناټو پوځي ماموریت پای ته رسېدلی او تر یو نیم سل زره ځواکونه یې له افغانستانه وتلي ، چې له همغه راهیسې یې د افغان ځواکونو د

روزنې او تجهیز ملاتړ ته دانګلې دي، دا ملاتړ د دغو تړونونو له مخې پراختیا موندې اوس هم که امریکایي ځواکونه ایستل کېږي، یا د امریکا ولسمشر ټرمپ د ستر لګښت له امله باسي، نو دا قانوني مرحلې لري، چې دا دی د همدغه قانوني اړخ له مخې د ولسمشر ټرمپ پلان د کانګرېس له خوا رد شو. افغان حکومت هم دغو قانونو مراحلو ته په کتو سره له امریکا او ناټو د زمنې د دوام غوښتنه کوي، بل دا چې یو دم د ټولو ځواکونو ایستل نه یوازې دا چې قانوني اړخ نه لري، بلکې په افغانستان کې فاجعه را منځته کوي افغانانو داسې څه له وخته تجربه کړي دي، لکه، چې په نوېیمه لسیزه کې روسان مات شول، نو امریکا او نورو متحدینو مجاهدین یوازې پرېښوودل، حال دا چې د امریکا ستر دښمن یې ورته په ګونډو کړی و، امریکا دا د انګرېزانو او ګاونډیو دښمنانو په غوښتنه وکړل په مقابل لورې کې د کابل رژیم هم نسکور او په هېواد کې د دښمنانو له خوا غوبل پیل او تر ننه توام لري په همداسې حال کې افغان حکومت د بهرنیو ځواکونو د وتلو لپاره پلان لري، قانوني او له بحرانه لرې پلان، د دغه پلان پر بنسټ د ولسمشر محمد اشرف غني هغه لیک افشا او په امریکایي رسنیو کې خپور شو، چې په کې

د امریکایي ځواکونو د وتلو په اړه یې د امریکا ولسمشر شاغلي ټرمپ ته استولی و، په لیک کې د امریکایي ځواکونو دغه لګښت، چې شاغلي ټرمپ یې په اړه اندېښنه لري، د حل لاره ښوودل شوې ده. افغان ولسمشر پلان لري، چې بهرني ځواکونه په تدریج سره کم او یا یې لګښتونه را کم شي، دا لګښتونه په کال کې تر پنځوسو میلیارډو ډالرو اوړي، چې یوازې په افغانستان کې د امریکا پر ۱۴ زرو امریکایي ځواکونو راځي، د خوارلسو زرو ځواکونو تر څنګ نور مرستندوی لورې او ډلې چې حساب شي، نو تر ۳۰ زرو پورې رسېږي، له دې سره جوخت د ناټو د نورو غړیو هېوادونو ځواکونه هم حضور لري، د افغان حکومت پلان دا دی، چې له ۵۰ زرو میلیارډو ډالرو دا لوړ لګښتونه را ټیټ او آن په کال کې تر ۳۰ میلیارډو ډالرو پورې امریکا ته سپما وکړي، یعنې که د دغه ستر لګښت په ځای یوازې له ۱۲_ ۱۵ میلیارډو ډالرو دا لګښت له ۵۰ میلیارډو ډالرو را کم او پر افغان ځواکونو وشي، نو دا امریکا او په تېره بیا د امریکا د ولسمشر ډونالډ ټرمپ اندېښنه لرې او هغوی ته به ستره سپما وي دا هم امکان لري، هم د افغان ځواکونو د نه تجهیز لپاره معقول پلان په ډاګه کوي

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو توطیې

شاولي قرار شینواري

د وخت دانګلیسي استعمار جوړ شوي مصنوعي اوګوډاګي هېواد پاکستان مفرضو استخباراتي اوپوځي کړیو، نه یوازې د لراو بروپښتنو او بلوڅو په ګډون د افغانانو پرزړه دانګلیسي استعمار د خنجرډنو داغ په توګه پرافغانانو د ډیورنډ دمنحوسې او کرغېړنې کرښې هغې غاړې ته د پرتو کوزو پښتنو او بلوڅو دملت پالو اوآزادۍ غوښتونکو ولسونو او دغه راز دمنظور احمد پښتین په مشرۍ دپښتون ژغورنې غورځنګ دغړو په نبه کولو، مرموز وژلو، دهغوی خورولو، نیولو او بندیانولوته زور ورکړی او پرهغوی باندې یې د ترهګرو د ټاپې وهلو په پلمه نه یوازې پرشومو توطیو لاس پورې کړی ، بلکې دغو مغرضو پنجابي او نژاد پالوونکو کړیو دهغوی

دکورونو پرسوخولو، لوټولو او دخلکو ابراهیم آرمان لوني په خبر ددغه نیوکې را پارولې دي برناموس بې شرمانه تیری ته هم لاس اچولی او آن تردې پورې چې دخپلو دغه ډول شومو ناوړو پلانونو دپلې کولو لپاره یې دپښتنو او بلوڅو په قبایلي سیمو او ایجنسیوکې له منځني ختیځ څخه راتښتېدلي، ماتې خوړلي ، شرمېدلي او را شړل شوي په زرګونو داعشیان هم ځای پرځای کړي او غواړي چې ددغو داعشیانو او ترهګرو پرمټ ددغو قبایلي سیمو ملت پال بلوڅان او پښتانه وځپي چې دثبوت خرګندې بېلګې یې څوکاله وړاندې دبلوڅو دمشر اکبر بګټي او په دې وروستیو وختونو کې د بلوچستان دغورځنګ په ګډون دپاکستان په بېلابېلو سیمو کې دپښتون ژغورنې دغورځنګ دمخکښ غړي محمد

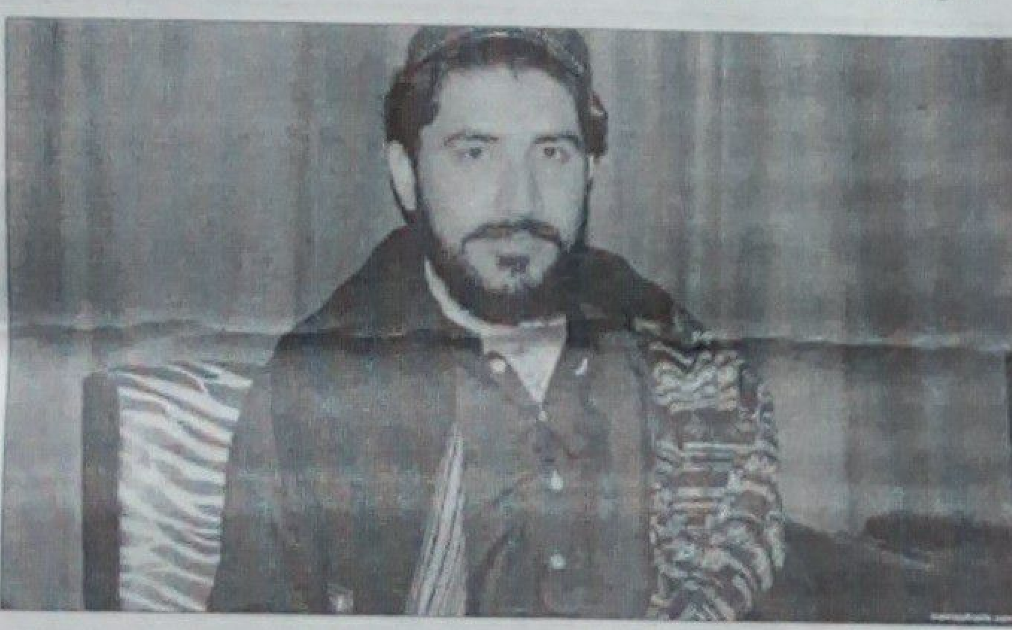

غورځنګ دغړو په نبه کول او وژل دي چې نه یوازې یې په افغانستان او پاکستان کې د پښتنو او بلوڅو ، بلکې د سیمې او نړۍ په نورو هېوادونو کې هم دپښتنو په ګډون دسیمې اونړۍ د بشر دوستو او سوله دوستو خلکو زړاتې غوسې او

اودلروپښتنو پرضد یې دپاکستان دپنجابي واکمنانو او نورو نژادپالونکوپاکستاني کړیو دغه ډول بشري ضد اوانساني ضد عملونه په کلکه غندلي او محکوم کړي او غوښتنه یې تر کړې، چې پاکستاني چارواکي دې دیادوپښتنو قاتلان ژرترژره

په نبه کړي او دسختي جزا لپاره دې دعدالت منګلوته وسپاري په دې لړکې په کابل کې د افغان ژغورنې غورځنګ غړو د یوې اعتراضیه غونډې په ترڅ کې د لونې وژنه په کلکو ټکو وغندله او وې ویل، چې پاکستان په دا شان وژنو غواړي ،چې دپښتنو د حق غوښتنې غږ غلی کړي.د دوی له منځه زهیر زنداني دغې غونډې ته وویل:« موږ ټول افغانان د ارمان شهید غم خپل غم ګڼو او په دې حساس وخت کې د خپلو وروڼو تر څنګ ولاړ یوو، موږ د منظور پښتین ملاتړ کوو او غږ ته یې منتظر یوو، موږ له دوی سره دا غږ بدرګه کوو ،چې د وژنې او تاوتریخوالي پرخلاف یو موټی او باید د دغو وژنو پوښتنه وشي »له کابل سره هم مهاله په ننګرهار او کونړ کې هم ۷ مخ

د افغان سولې په اړه د خلیلزاد د څلورم سفرپیل

سمیع الله سمیع

څلورمه برخه

کابل ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد دچین، اومتحدو عربي اماراتو له سفر وروسته دمرغومې په ۲۹ نمه کابل ته سفروکړ او په کابل کې یې له ولسمشر محمداشرف غني ،اجرائیه ریس ډاکتر عبدالله عبدالله ،دملي امنیت شورا له سلاکار ډاکتر حمدالله محب اونورو چارواکو او شخصیتونو سره دخپلو سفرونو په باب خبرې وکړې خلیلزاد وویل :دسیمې هېوادونو ته یې دسفرموخه دافغان سولې دپروسې د پیلولو لپاره د سیمه ییزې اجماع رامنځته کول وو اودکابل له سفر وروسته په دغو سفرونو ته دوام ورکړي

پاکستان ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد د افغاني مشرانو او چارواکو له خبرو وروسته دمرغومې په ۲۷ نمه دسولې دخبرو لپاره پاکستان ته روان شو

خلیلزاد . اسلام آباد ته له رسېدلو وروسته دافغان سولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو دوزیر مرستیالې تهمینه جنجوعه سره خبرې پیل کړې دواړو لورو دسولې اوبخلاینې دبهیر پراکتشافاتو خبرې وکړې په دغو خبرو کې له خلیلزاد سره دامریکا ددفاع وزارت اوملي امنیت شورا غړي هم ملګري وو دمیرمن جنجوعه په مشرۍ دپاکستان په پلاوي کې دپاکستان ددفاع اوبهرنیو چارو وزارتونو جګپوړو ماموریتو هم برخه لرله

خلیلزاد ، سیمې ته دخپلو سفرونو په اړه جنجوعه ته معلومات ورکړل په مقابل کې جنجوعه وویل چې هېواد یې د افغان سولې له پروسې سره مرستې ته ځان ژمن بولي

له جاوید باجوه سره د خلیلزاد لیدنه:

په داسې حال کې چې خلیلزاد، دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیرې له مرستیالې میرمن تهمینه جنجوعه سره خبرې ګټورې وبللې، دمرغومې په ۲۸ نمه دپاکستان له لوی درستیز جنرال قمر جاوید باجوه سره د ده دکار په دفتر کې په راولپنډۍ کې ولیدل په دې کتنه کې خلیلزاد له جنرال باجوه سره دافغان سولې ، پخلاینې او دامنیت په اړه خبرې وکړې

په دغو خبرو کې باجوه ټینګار وکړ چې پاکستان افغان سولې ته اهمیت ورکوي نوموړي وویل باور لري ، دسولې پیل شوې هلې ځلې به دسیمې او افغانستان سوله اوامنیت راوړي

په دغه وخت کې دامریکا دبهرنیو چارو وزارت مرستیاله لیزا کرتیس ، هم په پاکستان کې وه اوله بېلابېلو چارواکو سره یې دسولې خبرې پیل کړې وې

له عمران خان سره د ولسمشر غني تیلفوني خبرې:

په داسې حال چې خلیلزاد د پاکستان له چارواکوسره د افغان سولې په اړه خبرې پیل کړې وې افغان ولسمشر محمداشرف غني دپاکستان له صدراعظم عمران خان سره تیلفوني خبرې وکړې، په دغو خبرو کې ولسمشر غني عمران خان ته بلنه ورکړه، چې په یو مناسب وخت کې کابل ته راشي چې دغه بلنه دعمران خان له خوا ومنل شوه، خو دسفردقیقه نېټه راتلونکي ته پاتې شوه په دغو خبرو کې عمران خان ولسمشر غني ته ډاډ ورکړ چې پاکستان دخبرو په لاره صادقانه هلې ځلې کوي او دا خپل مسوولیت ګڼي

له افغانستان سره د ناټو د ژمنو تازه والی:

په داسې حال کې چې دامریکا دبهرنیو چارو وزارت خانګړې استازی خلیلزاد ،

دافغان سولې په اړه په اسلام آباد کې له پاکستاني چارواکو سره دسولې په خبرو اخته و اوله پاکستان څخه یې غوښتنه کوله چې دافغان سولې په پروسه کې پوره همکاري وکړي او طالبان دې ته وهڅوي چې له افغان حکومت سره مخامخ خبرې وکړي ، په بروکسل کې دناټو دپوځي کمېټو غړو غونډه وکړه په دغو غونډه کې دنورو مسئلو پر څنګ دافغانستان په حالاتو پوره تمرکز وشو ددغې کمېټې مشر دبرېتانیا دهوایي ځواک مارشال سرستورات پیچ وویل د افغانستان په اړه دناټو ژمنې پرځپل ځای دي « دافغانستان په اړه زموږ ژمنې نه بدلېدونکې دي، په دې هېواد کې وضعیت ستونزمن دی ، خو افغان امنیتي ځواکونه په جدیت کار کوي ، خو دخپل هېواد امنیت ټینګ کړي اونه پرېږدي چې هېواد یې پوځل بیا دترهګرو په امن ځای بدل شي »

دناټو دغړو هېوادونو دپوځي قوماندانانو له دغه رنګه څرګندونو داپه ډاګه کېږي چې افغانستان یوازې ته پرېږدي له افغانستان سره د سولې اوثبات په برخه کې په راتلونکي کې خپلو پوځي او مالي مرستو ته دوام ورکړي

له طالبانو سره د مستقیمو خبرو هلې:

په داسې حال کې چې طالبانو له واشنګټن سره دمذاکراتو د ودرېدلو ګواښ کړی، افغان حکومت په مختلفو کچو کې ددغې ډلې له رهبرۍ سره داړیکو ددوام خبره کوي دولسمشرۍ مانۍ ویاندهارون چخانسوري په خپلې خانګړې مرکه کې آزادۍ راډیو ته وویل چې طالبانو هم دسولې دمستقیو خبرو پیلېدو ته لېوالتیا ښودلې اویه دې برخه کې یو لړ پرمختګونه شوي دي نوموړي زیاته کړه غواړم دمذاکراتو په اړه خلکو ته دا وضاحت ورکړم چې بالاخره دغه مذاکرات کېږي که طالبان دجګړې دختمولو لپاره رښتینې اراده لري، نوله حکومت سره دي دمذاکراتو میزته کښېني دسولې دخبرو دپیلېدو لپاره په کوردننه اوپه نړیواله کچه اجماع موجوده ده او سیمه ییزه اجماع هم رامنځته شوې

د پاکستان د بهرنیو چارو له وزیرسره دخلیلزاد خبرې:

خلیلزاد په اسلام آباد کې دخبرو په لړکې دسولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیر شاه محمود قریشي سره هم خبرې وکړې دپاکستان دبهرنیو چارو وزارت ویاند محمد فیصل دمرغومې په ۲۹ نمه وویل چې خلیلزاد په افغانستان کې دجګړې دپای ته رسېدلو لپاره له قریشي سره خبرې کړې قریشي په دې لیدنه کې خلیلزاد ته ډاډ ورکړی، چې پاکستان دافغان سولې له پروسې سره مرسته وکړي

د مسکو غونډه به څه پایلې ولري؟

سرمقاله

پرون سې شنبې د مرغومې په ۱۲ مه د روسیې په پلازمېنه مسکو کې د افغان سولې په تړاو د طالبانو د پلاوي او یو شمېر افغان سیاسنوالو ترمنځ دوې ورځنۍ غونډه رسماً پیل شوه. په دې غونډه کې د طالبانو استازي او یو شمېر افغان سیاسنوال ګډون کوي. د افغان حکومت په استازیتوب دې غونډې ته څوک نه دي ورغلي. دا غونډه په داسې حال کې جوړېږي، چې ورمه ورځ همدغو طالبانو د کوربه روسانو په حضور کې پر کندوز بېرغ برغل وکړ او پلان یې دا و، چې کندوز بوځل بیا د تېر په څېر لاندې کړي، دوه ځله طالبانو د همدغو روسانو په حضور کې پر کندوز برغل کړی و او د لنډې مودې لپاره یې لاندې کړی هم و، له کندوز سره د تاجکستان پر پوله د روسانو شپږ زره ځواکونه چې پر مجهزو وسلو او هوایي ځواک سومبال وو، د ترهګرۍ او اوربکۍ د مخنیوي په پلمه ځای پر ځای دي، نو د تعجب خبره دا ده، چې د مسکو په کوربه توب، د سولې لپاره په دې غونډه کې ناست طالبان د غونډې له پیل څو ساعته وړاندې د روسي عسکرو په حضور کې پر کندوز برغل کوي!! نو دا د سولې کوم او څه ډول پیغام لري؟ په هر حال افغان حکومت او ولس په مسکو کې روانه غونډه ، د سولې په بهیر کې سره شندویه نه بولي، ځکه دا غونډه د دښمن په کوربه توب شوې هغه چې په افغانستان کې یې مداخله د پنجاب تر کچې رسېدلې او د افغانستان د یوې برخې د لاندې کولو او پر سیمه د خپلې اجولو لپاره ناولې نیت لري، همدا اوس د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سرګي لاوروف منځنۍ اسیا ته پر سفر وتلی، چې خپلو رقیبانو ته وښیي، چې دا سیمې یې خپلې اډې دي، خو د غونډې د یو شمېر ګډونوالو خبرې بېځې وې، هیله ده، چې دا د سولې پر لور د بین الافغاني خبرو لپاره د پیل ګام وي، خو ترهغې چې د دې غونډې مثبتې پایلې نه وې حس شوې، تر ې تمه نه شي کېدای؛ دا لوري باید خدای ته مخ کړي او، روسیې ته نه شا، او په دې فکر وکړي، چې افغانان سوله غواړي، دا یې حق دی، دا غوښتنه یې اسلامي او ملي غوښتنه ده، دوی باید نور د دې لپاره سره یو لاس شي، چې نور له افغانانو دا حق او دا غوښتنه دسیمې او نړۍ په تېره بیا ګاونډي هېوادونه وانه شي اخیستلی اندېښنې دا دي ، چې پنجاب به له سعودي، عربي اماراتو او امریکا تر لاسه کړې پیسې، په افغانستان کې د تېل شوې جګړې د شدت او پر نورو سختو ترهګریزو بریدونو ولګوي؛ د دې موخې د په تر عملي کولو لپاره به د جګړې ټوله قوماندانه د پنجاب له خوا رو کول کېږي؛ په همداسې حال کې طالبان له افغان حکومت سره خبرو ته نا حاضرېږي، هغوی په دښمن مسکو کې چې په افغانستان کې یې د وېښې ټوټولو او تېل شوې جګړې بنسټ ایښی، غونډې ته حاضرېږي، خو په شهید او لیسې کابل او د مسلمانانو په قبله او د پاک خدای (ج) په خونه ،کعبه شریفه کې دې غونډو ته هېڅ اهمیت هم نه ورکوي؛ افغانان او په تېره بیا افغان حکومت د همدغو اندېښنو له امله د مسکو غونډې ته هیله من نه دي، بیا هم ګوري، چې له دې غونډې څه را وزي؛ په داسې حال کې چې طالبان له افغانستانه د امریکایي ځواکونو و تلو پلانونو ته هم باب کړي، چې ګنې په وتو سره به یې په اسانه د افغانستان حکومت نسکور کړي، له همدې امله د طالبانو یوه مشر ویلي، چې له دې بریا سره سم به یې افغان ځواکونه منحل کړي؛ ولس د دې موخې پر ضد سخت غبرګونونه بکاره کړل، په همداسې حال څوک داسې ضمانت ورکولی شي، چې طالبان سوله کوي او د خدای او د هغه د رسول او مظلوم افغان ملت لپاره یې ګوي؟

روغتیا او ژوند

کم خوبي مو پر بېلابېلو ناروغیو اخته کوي

د شپې په خوب د هر چا خوښ وي، دا نه یوازې د انسان فکر ښه کوي، بلکې د سترګو شاوخوا تورو حلقو مخنیوی هم کوي، همدا ډول مناسبه اندازه خوب د زړه، وزن او ذهني روغتیا لپاره تر ټولو اړین دی. نن سبا، چې د شپې له خوا ټوختیاوې زیاتې شوې، ورسره خوب هم محدود شوی او هر څوک نه شي کولای یوازې د شپې له خوا په ټاکلې موده خوب بشپړ کړي. روغتیا پوهان د یوه عام کس لپاره په شپه او ورځ کې له ۷ څخه تر ۸ ساعتونو خوب مناسب ګڼي، دوی زیاتوي، چې له دې کم او یا زیات خوب په انسان کې د بېلا بېلو ناروغیو لامل جوړېږي، د لا ښه روغتیا لپاره د ورځې نیم ساعت قیلوله غوره لاره ده.

دلته هغه زیانونه چې د کم خوب له کبله رامنځته کېږي په نښه کوو:

غوصه د بې خوبۍ یو ستر لامل دادی چې انسان د ورځې په اوږدو کې له هر څیز څخه شکایت کوي او په کوچنې څیز غوصه ورځي، دا د طب له لحاظه یوه ناروغي ګڼل کېږي چې یوازې په ښه او ارام خوب سره له منځه ځي، په یوه څېړنې کې څرګنده شوې چې منفي فکر او زیات شکایت کول د کم یا خراب خوب نتیجه ده، په دې سره انسان د ورځې هېڅ یو کار په سمه توګه نه شي ترسره کولی.

سر دردي د کم خوب دویم زیان دا دی، چې د ورځې له خوا به مو په سر درد وي، شکاره خبره ده، چې د سر درد انسان هېڅ ډول یوه کار ترسره کولو ته نه پرېږدي، پوهان سره په یوه خوله دي، چې د ورځې له خوا سر دردي رامنځته کېدل د شپې خراب یا دکم خوب لامل دی، دوی وایي، چې په کم خوب سره د انسان نیم سر درد کوي، چې ډېر دردونکی وي، همدا ډول هغه کسان چې په خراټي، خراټې وهلو یې خوب خرابېږي زیات یې له سردردۍ شکایت کوي.

چاغوالی د انسان لپاره په عام ډول چاغوالی له کومې ناروغۍ نه کم دی، کم خوب په چاغوالي کې مرسته کوي، ځکه چې په دې سره د انسان د بدني هارمون توسط خرابېږي او زیات کالوریز لرونکې خوړو ته اشتها کېږي، له چاغوالي سربېره کم خوب انسان کې د ستوماتیا ناروغي هم رامنځته کوي.

سترګو لید د خوب کموالی د سترګو لید کموي، په دې سره انسان ته د ورځې هر څیز خړ، خړ یا دوه رنګه ښکاري، سترګو ته د ارام ورکولو لپاره خوب انتهایي ډېر اړین دی.

د زړه ناروغي د څېړنې په دوران کې ځینې کسانو ته تر ۸۸ ساعتونو د وېښ پاتې کېدو توصیه وشوه، د دې په جریان کې د دغو کسانو د وینې فشار پورته شو، خو کله چې دوی ته یوازې تر ۳ ساعته د شپې ویده کېدو اجازه ورکړل شوه، د دوی د زړه درزا زیاته شوه او بدن کې داسې پروټین رامنځته شول، چې د زړه ناروغۍ ګواښ یې زیاتوه.

سست غبرګون د کم خوبۍ بل زیان دادی، چې انسان په ځواب یا غبرګون ښودلو کې سست او ورو وي، د یوې څېړنې له مخې ځینو کسانو ته د پوره او ځینو ته د کم خوب مشوره ورکړل شوه، په پایله کې وموندل شوه، چې د بشپړ خوب کوونکو په پرتله د کم خوب کوونکو کارکردګي بېکاره او په غبرګون ښودلو کې سست وو.

انفیکشن یا غلط اغېز تاسو به لیدلي وي، چې د ځینو کسانو زخم ژر نه ښه کېږي؛ خوب د انسان دفاعي سیستم غوره کوي، که خوب مو کم وي، نو زخم به مو انفیکشن اخلي او په ژر ښه کېدو کې به ستونزې ګورئ؛ ځکه چې د یوې شپې کم خوب هم د باکتریاوو پر ضد د انسان په دفاعي سیستم منفي اغېزه کوي، چې له کبله یې زخم انفیکشن یا غلط تاثیر اخلي.

تمرکز

د یو چا خبرو ته غوږ نیول، د درس ویلو یا د یوه داسې کار پر مهال چې سوچ، فکر او تمرکز ته اړتیا لري، داسې حال کې مو تمرکز سم وي؟ که ځواب مو هو وي، نو د دې لامل د خوب کموالی دی. څېړنې ښیي چې په کم خوب سره انسان د تمرکز له مادې خلاصېږي او ذهن له ستونزو سره مخ کوي چې ورته هر کار سر ته رسول ستونزمن شي.

د واکسینو اثر کمېدل واکسین عموماً بدن د ځانګړو وایروسونو څخه ساتلو لپاره کېږي، خو که چېرې مو خوب کم وي د واکسین اثر مو پر بدن د پوره خوب په پرتله کم وي، ځکه چې کم خوب د انسان دفاعي نظام کمزوری کوي.

په خبرو کې ستونزې د خوب کموالی د انسان پر خبرو هم اثر کوي، د خبرو پرمهال داسې برېښي چې کومه نشه یې کړې وي، د څېړنې له مخې، ځینې کسان د ۳۶ ساعتونو لپاره وېښ پرېښودل شول، وروسته د خبرو پرمهال معلومه شوه، چې الفاظ نې ګډوډېږي، تر دې اندازې چې کومه خبره کول غواړي هم په سمه توګه نه شي ترسره کولای.

همېشه د زکام او ټوخي ناروغي که تاسې هر وخت که د زکام یا ټوخي له ناروغۍ سر ټکوئ، او په یوه ځای بدلولو د زکام سره مخ کېږئ، نو د دې یو شکاره لامل د خوب کموالی هم دی، د څېړنې له مخې، هر هغه څوک چې له اووه ساعتونو کم خوب کوي په دوی کې دغه ناروغي درې چنده زیاته موندل کېږي.

دګېډې ناروغي په معده کې سوځښت، او قبض رالټل هم د کم خوبۍ له کبله رامنځته کېږي، بشپړ خوب مو د قبض په څېر له سختې ناروغۍ ژغورلی شي، همدا ډول د معدې ناروغیو مخه هم نیسي.

شکر د خوب په دوران کې بدن په میتابولیزم کې زیاتوونکې خرابۍ له منځه وړي، خو برعکس د وېښ پاتې کېدو پرمهال په انسولین کې د حساسیت ګواښ زیاتوي او د دویم ډول شکر په به راوځي، د څېړنې له مخې، د شکر د زیاتېدو یو لامل د خوب کموالی دی.

سرطان روغتیا پوهانو د خوب او سرطان ترمنځ دقیقه اړیکه موندلې او یو شمېر څېړنې یې ترسره کړې، دوی موندلې چې د خوب په کموالي سره د بدن دفاعي قوت کمزوری کېږي او په دوی کې د یوه خاص ډول ((ټي)) او د ((غټو کولمو)) سرطان ګواښ زیاتېږي.

یادښت د ځوانۍ پر مهال په خوب کې کموالی دماغي توازن خرابوي او انسان د اوږدې مودې لپاره د یادښت له کمزورۍ سره مخ کوي، د څېړنې له مخې، ویل شوي کوم کسان چې خوب یې په ټاکلې اندازه پوره وي یادښت یې هم قوي وي او نه ((الزایمر)) ناروغۍ څخه هم ژغورل کېږي.

هر وخت لوږه رالټل که اعصابو ته له خوب څخه انرژي نه ورکول کېږي، نو بدن دغه اړتیا د خوړو په به خپلوي چې هر وخت انسان د لوږې سره مخ کېږي، کم خوب په بدن کې د مړېدلو احساس هر هارمون اغېزمنوي.

پر اراده کنټرول نه لرل کله چې ذهن له ستوماتیا او ستړیا سره مخ وي، نو بیا نه فکره ګامونه پورته کېږي، یعنې هر هغه خبرونه، چې انسان ته زیان رسوي له دې څخه انکار یا یې مخه نه شي نیولای، یې له کومو اړتیاو نوکې پلوري، دوی دغه مهال په ښو او بدو نه پوهېږي او بې سوچه ترې کارونه ترسره کېږي.

له وخته وړاندې زړېدل د مخ د ښکلا لپاره خوب تر ټولو اړین دی، د خوب دکموالي پرمهال مخ د یو شمېر ستونزو ښکار کېږي، چې د مخ ښکلا له منځه وړي، په دې سره د سترګو شاوخوا تورې حلقې رامنځته کېږي، همدا ډول په مخ کې غونجوالی رامنځته کوي، خلاصه دا چې کم خوب په بدن کې د پوستکي پروټین او نورې مادې په سمه توګه کار نه نه پرېږدي او د مخ دغونجوالي لامل کېږي. په یاد ولرئ، چې له اندازې زیات خوب هم د پوستکي دغونجوالي لامل کېږي.

زوړخېګان له څېړنې څرګندېږي، چې کم خوب که څه هم د انسان فکر ګډوډوي، خو سربېره پر دې په انسانانو کې د زوړخېګان ناروغي هم زیاتوي، د خوب دکموالي له کبله د خاوند او میرمنې ترمنځ جګړې او تاو ترخوالي هم رامنځته کېږي، د پوهانو له وینا سره سم بې خوبي انسان کې د خپګان او ډیپرشن ګواښ دوه چنده لوړوي.

خوب عضلات کمزوري کوي د خوب کمښت په بدن کې د هارمونونو نظام بدلوي، چې بدن ته د عضلاتو جوړولو او کمزورۍ له منځه وړلو کې ستونزې رامنځته کېږي، همدغه لامل دی چې، عضلاتو ته زیان رسېږي او ددې درملنه هم ستونزمنه شي، لسه یوې څېړنې څرګنده شوې چې د خوب په جریان کې بدن ته وده ورکوونکي او زیان له منځه وړونکي هارمونونو وېستل، چټکېږي، د فټنس «Fitness» روغتیا پوهان هم د عضلاتو قوي کولو لپاره پوره خوب اړین ګڼي.

د معدې د جراثیمو لاملونه نښې او درملنه

ایا تاسې د معدې د جراثیمو په اړه څه معلومات لرئ؟ الګر دې وړاندې پرې اخته شوي یاست، ډېر وخت برې د معدې په جراثیمو نه پوهېږي، په معده ډېر سخت درد راځي، له معدې کېږي، خو په لامل یې نه پوهېږي، تر څو یې د متخصص ډاکټر په لارښوونه لابراتوار معاینې نه وي کړې

- د معدې جراثیم څه شی دي؟
- لاملونه یې څه دي؟
- د جراثیمو نښې
- د جراثیمو بېلابېل ډولونه
- د جراثیمو تشخیص
- د معدې د جراثیمو درملنه
- د معدې ناروغ لپاره صحي خواړه
- هغه خواړه، چې د معدې ناروغ باید ور نږدې هم نه شي
- د معدې له جراثیمو د ځان ژغورنې لارې چارې

مور تاسې ټول باید د معدې جراثیم، اسباب، نښو او د ځان ژغورنې په لارو چارو پوه شو او که په وخت ورته متوجه نه شو، کېدای شي دا جراثیم د کورنیو نورو غړو او بچیانو ته هم سرایت وکړي

د معدې جراثیم څه شی دي؟

دا یو ډول بکتریا ده، چې اېچ پایلوري «helicobacter pylori»h pylori ورته ویل کېږي. په معده او لویو کولمو کې پیدا کېږي، چې له امله یې معده کې سوځښت پیدا کېږي، همدارنګه په معده کې د زخم لامل هم کېږي او که په مناسب وخت یې درملنه ونه شي، په سرطان هم بدلېږي او د وخت په تېرېدو د معدې تېزابیت هم ورسره پیدا کېږي

د معدې د جراثیمو لاملونه

د معدې د جراثیمو په ناروغۍ د اخته کېدو ځینې اسباب

- د خوراک لوښي، لکه قاشوغې او نور شیان نه نورو سره شریکول
- د خوړو پاکوالي ته نه پاملرنه او لوڅ سر یې پرېښودل
- د خیرنو خوراکونو او په خیرنو لوښو کې یې خوړل چې بدن ته ورسره بکتریاوې داخلې شي
- د معدې په جراثیمو له اخته ناروغانو سره ګډ خوراک

د جراثیمو اغېز

- د معدې جراثیمو د پیدا کېدو له امله په معده کې تېزابیت هم پیدا کېږي
- د معدې او وړو کولمو د سوځښت لامل هم کېږي
- جراثیم د داسې زهرجنو موادو لامل کېږي، چې ورسره د خوراک اشتها هم له منځه ځي
- که په وخت یې درملنه ونه شي، دغه جراثیم په سرطان بدلېږي((دا ستونزه ډېره لږ وخت پېښېږي، خو احتیاط ډېر مهم دی))
- ځینې وخت د معدې جراثیم د وینې د کمښت ((انیمیا)) لامل هم کېږي او بدن نه شي کولی، چې نوې ګټور مواد جذب کړي
- ځینې وخت د زړه د رګونو د بندېدو لامل هم کېدای شي ((دا هم ډېر لږ وخت امکان لري))

د معدې د جراثیمو نښې او قراین

د معدې د جراثیمو علامات په لاندې ډول دي، باید ورته متوجه شو، چې مور او تاسې څو به پرې اخته نه یو

- په معده کې سخت خوږوونکی درد، چې دغه درد څو دقیقې او آن تر ساعتونو هم دوام کولی شي
- په معده کې د تېزابیت زیاتېدل، تر داسې اندازې، چې زغمل یې ناشونی وي او دغه تېزابیت حولې ته هم رسېږي
- سینه، زړه او شاوخوا غړو کې داسې دردونه او سوځښت، چې له امله یې معده د خوراک اشتها له لاسه ورکوي
- د خوراک اشتها او وزن له منځه تلل په داسې حال کې، چې په ځان به دې دا باور هم نه وي، چې د خوراک کولو توان لري
- د معدې سوځښت، پرسوب، اسهال، کانګې او ورته نورې ستونزې، خو دا په سختو حالاتو کې کېږي
- ځینې وخت ناروغ دومره خراب شي، چې بې هوښي پرې راځي
- د ساه لنډېدل او د مخ رنګ خرابېدل ((دا هم په سخت حالت کې))

له همدې امله باید د معدې د جراثیمو درملنه په مناسبه توګه د متخصص ډاکټر په مشوره او لارښوونه په خپل وخت وشي او د ستونزې د زیاتېدو د مخنیوي لپاره په لومړیو وختونو کې انسان د خپلې درملنې غم وکړي

د معدې د جراثیمو تشخیص کله، چې د معدې ناروغ ډاکټر ته د درملنې لپاره ورشي، هغه ورته د څو معاینو لارښوونه کوي، چې په لاندې ډول دي:

- په وینه کې د انټي باډي معاینه، چې دې سره په بدن کې د جراثیمو د شتون او نه شتون معلومات کېږي
- د ډکو متیازو « stool examination» معاینه، د دې لپاره، چې د هاضمې سیستم کې څو به نورې ناروغۍ نه وي
- د ساه اخیستو معاینه، په دې کې ناروغ ته مایع او یه غوټۍ درمل ورکول کېږي، یوریا، نایټروجن او شعاع لرونکې کاربون ولري، همدارنګه په یو ډول پلاستیکي آله کې د انسان د ساه اخیستو او لاړې ټولو قوت هم معلومېږي که څوک د معدې د جراثیمو په ناروغۍ اخته وي. د ساه اخیستو او لاړې تو کولو پر مهال یې غږ کې بدلون راځي
- د معدې انډسکوپي معاینه ((د حولۍ له لارې د معدې حالت په کامره کتل))، چې ډاکټر پوه شي، چې معده کې جراثیم، زخم او نور مضر شیان شته که نه؟

د معدې د جراثیمو درملنه د معدې لپاره خانګړې درمل شته، خو ناروغ یې په خپله خوښه د ډاکټر له اجازې پرته نه شي کارولی، د درملو خوړلو او د خوراک مقدار او ملي ګرام پېژندنو لپاره د ډاکټر نسخه اړینه ده

- ډاکټر د معدې د جراثیمو درملنې لپاره انتي بیاټیک ((کلیترومایسین، مترنیډازول، اومیپرازول)) ورکوي اومیپرازول د معدې تیزابیت او زخم ختموي، مېترانیډازول، چې دلته د فلاجیل او په نورو نومونو پیدا کېږي، چې د معدې ویروس ختموي او کلیرومایسین بیا د معدې جراثیم ختموي او زړه ته د ټولنکو مکروبونو مخه نیسي
- د معدې متخصص ډاکټر proton pup inhibitor ګروپ درمل په ورکولو سره د معدې د زخم او د هاضمې د سختې درملنه کوي

د معدې جراثیمو د مخنیوي لپاره صحي خواړه د معدې په جراثیمو اخته ناروغان فکر کوي، چې خوراک کول نه د معدې په زیان وي او له همدې امله یو شمېر خلک له خوراک څخه لاس اخلي، خو دا کار د روغتیا لپاره ګټور نه دی

- د معدې په جراثیمو اخته ناروغان د خوراک کولو پر مهال د معدې سوځښت زغمېږي، خو په دغه وخت کې ښه خبره دا ده، چې سړي نرم او مایع خواړه وخوري او په کور کې جوړ شوي جوس وڅښي
- له دې څو ورځې وروسته نه کولی شي، چې کچالو، شوروا او دې ته ورته نور نرم خواړه وخوري
- مشروبات لکه شین چای او نور مایعات ډېرول

د معدې په جراثیمو اخته ناروغان به کومو خوړو ته لاس هم نه وروړي

ځینې داسې خواړه هم شته، چې د معدې د ضعف او خرابۍ لامل ګرځي او نه خبره دا ده، چې ناروغ ترې ځان وساتي

- له هغو خوړو کونو ځان وساتئ، چې فایبر ونه لري، لکه هګۍ، مکروني او آش
- هغه قهوه، چای، کافي او ورته نورو شیانو څخه ځان ساتل اړین دي، چې کافین ولري؛ ځکه چې دا شیان د معدې په زیان دي
- له ترخو شیانو، مسالو لرونکو خوراکونو او اچارو ځان ساتل؛ ځکه دا شیان د معدې سوځښت نور هم زیاتوي
- ډېرې مالګې لرونکي او تروش خوراکونه لکه مالټه او لیمو

د معدې له جراثیمو د ځان ژغورنې لارې چارې

د انسان طبیعت د پاکوالي دی او څوک، چې په دې اړه ناڅېړې کوي، له ګڼو ستونزو او طبي ستونزو سره مخ کېږي په دې اړه ځینې اړینې لارښوونې

- له خوراک وړاندې او له حمام نه وروسته لاسونه په صابون مینځل
- خام او نیم خامه خوراکونو څخه ځان ساتل
- د هغه چا له لاسه هم خوراک مه کوئ، چې د پاکوالي خیال نه ساتي
- داسې لرونکي خوراکونه کول چې فایبر لرونکي وي او په آسانه هضمېږي
- اومیګا درې غوړي لرونکي خوراکونه کول، لکه ماهي
- زنجبیل او هوږې لرونکي خوراکونه کول د معدې نظام غښتلی کوي
- له سګرټو او نسوارو ځان ساتل

مور هڅه کړې، چې خپلو ستونزو ته د متخصصو ډاکټرانو په لاسونو لیکل شوي مواد پېښو کړو، خو د دې لپاره اړینه خبره دا ده، چې د دې لارښوونو سربېره ګېسټرو انټرالوجسټ متخصص ډاکټر سره مشوره وکړئ او خپلې ستونزې په سمه توګه حل کړئ.

له روغتیایي برخې

تور مرچ د سرطان ناروغۍ مخنیوی کوي

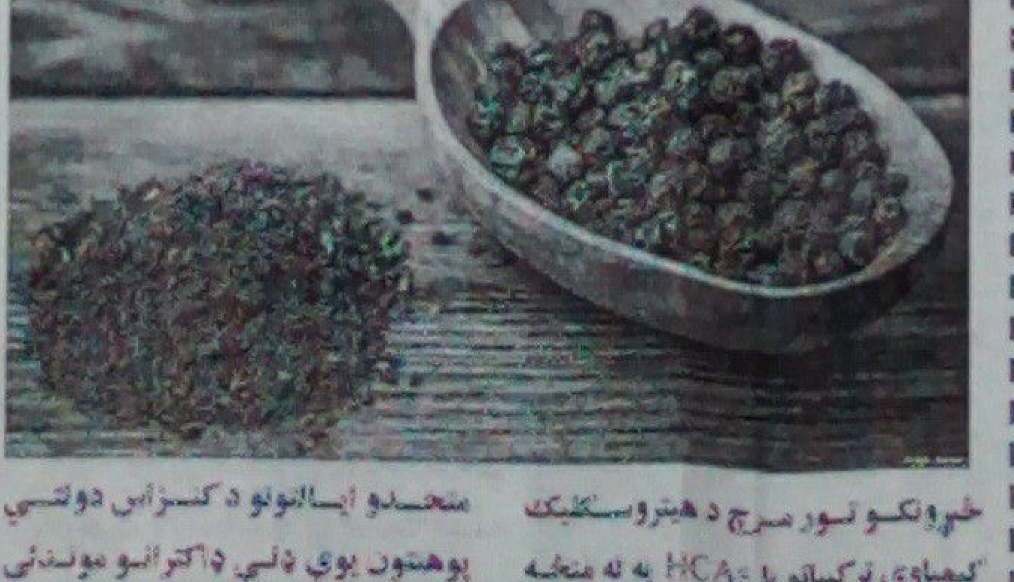

د مالګې په څېر تور مرچ هم د ډوډۍ خوړلو پر اکثرو مېزونو موجود وي، د مالګې او سوډیم د استعمال په اړه کتابونه لیکل شوي، خو تورو مرچو ته څېړونکو لږ پام کړی. د تورو مرچو په هکله زیاتو څېړنو ته اړتیا ده. یو شمېر څېړونکو تور مرچ د هیتروسکلیک کېمیاوي ترکیباتو یا HCAs په له منځه وړلو کې چې د سرطان زېږونده کېمیاوي مواد دي، ګټور بللي دي. هیتروسکلیک کېمیاوي مواد هغه وخت پیدا کېږي کله چې په لوړ حرارت کې ډېره ورېته او سوزول شوې غوښه وخوړل شي. د امریکا د متحدو ایالتونو د کنزاس دولتي پوهنتون پوه ډلې ډاکټرانو موندلي چې که یو ګرام مېده شوی تور مرچ ته ۱۰۰ ګرامه غوایي دغوښې له کوفتې سره ګډ شي د پخلي پر وخت په کې تقریبا په بشپړه توګه د هیتروسکلیک کېمیاوي ترکیباتو یا HCAs رامنځ ته کېدل له منځه ځي. شایي دغه اندازه تورمرچ یو شمېر خلکو ته ډېر زیات وي. خو دغې څېړنې لیکوال وایي چې تور مرچ، د مالګې، د انګورو د غوړي او د ډیګ له نورو دواګانو سره مخلوطول کېدای شي د سرطان ناروغۍ ضد تاثیر ولري او د سرطان تولیدوونکو کېمیاوي موادو د تولید مخه ونیسي. د اتونای پوهنتون پروفیسور کیټ سېنګلیتاري چې دغه څېړنه یې ارزولې ده وایي، ځینې څېړنې ښیي، چې تورمرچ هاضمې ته هم ښه دي. ښاغلي سېنګلیتاري لیکلي چې تورمرچ ښایي د هاضمې انزایمونه تحریک کړي او د هاضمې په تیوب کې د غذایي موادو تېرېدل اسانه کړي او همداشان تورمرچ کېدای شي د یو شمېر مغذي موادو جذب زیات کړي. پوهانو موندلي چې د تورو مرچو په ترکیب کې تنده او تېره ماده د انسان په وجود کې د کورکومینو مادې جذب زیاتوي. کورکومین هغه کېمیاوي ماده ده چې د کورکمن بوټي په ریښو کې موندل کېږي او د وجود د پړسوب او د اکسیجن د ترکیب ضد ګټور خاصیت لري. څېړونکي داسې نتیجه اخلي چې د شواهدو له مخې په غذا کې ګډ شوي تورمرچ روغتیا ته هېڅ تاوان نلري او کېدای شي د هاضمې او مغذي موادو د جذب لپاره ګټور وي. خو که حتی له کوفتې سره شریک هم نشي کېدای شي چې د سرطان ناروغۍ پر ضد ګټور وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب، تاریخ او فولکلور

علامه سید جمال الدین افغان د اسلامي هېوادونو خلک د وخت د استعمار پر ضد راویښ کړل

سید جمال الدین افغان په ختیځ کې د فکري غورځنګ موسس ګڼل کیږي. د سید سیاسي فلسفه ده د ټولو هڅو، کوښښونو او مبارزو څرګندونه کوي او موخه یې د ختیځ د اسلامي هیوادونو د مسلمانو ملتونو او قومونو ویښول او دغو هیوادونو او ملتونو ته د سیاسي خپلواکۍ اخیستل و. دا د سید سیاسي او دیني افکار وو، چې ختیځ هیوادونه یې له درانده خوب څخه راویښ کړل او د خلکو په اذهانو، فکرونو او عقلونو کې یې د آزادۍ او خپلواکۍ ګلان وغوړول او په ټوله سیمه او نړۍ کې یې انقلابي ولولې راپورته کړې.

نن هم د پرون په شان د ختیځ په اسلامي هیوادونو کې هغه عوامل شتون لري، چې پرون یې د سید په وخت کې شتون درلود. دا اوس هم ختیځ د لویدیځ په لومو کې ګیر دی د استعمار، استبداد او نورو ارتجاعي نظریاتو او سیاستونو د چل او چلبازیو او نیرنګونو پر وړاندې او له هغو سره د مقابلې او مجادلې لپاره د سید سیاسي او دیني افکارو او نظریاتو ته اړه پیدا کیږي، چې د ده له افکارو څخه ګټه پورته شي.

دغه مطلب دافغانستان دعلومو اکاډیمۍ دفلسفې انسټیټوت غړي ښاغلي سلطاني منګل دهېواد ورځپاڼې خبریال ته دیوې مرکې په ترځ کې څرګند کړ اوویې ویل

سید د دې عواملو پر ضد په ختیځو هیوادونو کې خپل جهاد او سیاسي مبارزو ته ادامه ورکوله، چې هغه خارجي استعمار، کورني استبداد او په داخل کې دارتجاعي او له کاره لویدلو نظریاتو پر ضد مبارزه وه.

سید جمال الدین خو بعُدي شخصیت و، ده په بعُدونو کې خپله مبارزه مخ پر وړاندې بووله، چې یو بعُد یې سیاسي و او بل بعُد یې علمي، فکري او عقیدتي و، خو دلته زه د سید پر سیاسي مبارزو رڼا اچوم

د سید هغه سیاسي مقوله چې وایي: «له ظالمانو څخه د حق غوښتلو په لاره کې بندي کیدل ریاضت او فراري، تبعید، سیاحت او وژل کیدل یې شهادت دی او دا ډیره لوړه مرتبه ده چې چا ته حاصله شي»

سید جمال الدین افغان یو لوی فیلسوف سیاست پوه، تاریخ پوه، لیکوال، ژورنالیست، خبرپوه، اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست مجاهد او شرق پیژندونکی، اسلام پیژندونکی او د ختیځې نړۍ د آزادۍ او خپلواکۍ د غورځنګونو ستر متفکر و

د سید د خاطراتو په اثر نامي کې د زوکړې په اړه داسې لیکي: «دا ستر مفکر سید جمال الدین افغاني په ۱۲۵۴ هـ ش چې له ۱۸۳۸ م کال سره سمون خوري د شعبان په میاشت کې د کونړ ولایت د شیرګړ اسد آباد کې دې دنیا ته سترګې غړولي دي. پلار یې سید صفدر نومیده، چې د امیر دوست محمد خان په وخت کې د دربار محرر و د ده د نسب سلسله سید علي ترمذي او له هغه پورته امام حسین بن علي (رض) بن ابي طالب ته رسیږي» ۱۲۲۱ مخ

سید جمال الدین افغان په داسې وخت کې وزیږیده، چې نړۍ له یوې خوا د بهرنیو یرغلګرو په منګولو کې ګیر وه او له بلې خوا مذهبي خرافاتو د خلکو اذهان د پوچوالي په لوري رهنمایي کول، نو له دې کبله، شیر علي «طریقي» په دې اړه لیکي: «په نولسمه میلادي پیړۍ کې، کله چې اسلامي نړۍ له یوه لوري د مستبدو واکدارانو له خوا د بې اتفاقۍ او استبداد له ړږو سره مخامخ وه، له بل لوري د خرافاتي دودونو او متحجرو دیني مدعیانو له لاسه، له هر راز نوښت څخه بې برخې وه، نو له دې امله یې د بهرنیو یرغلګرو لپاره د یخې مړۍ حیثیت غوره کړی و او د وخت داړه مارانو «روسیې او اروپا» په کې د ستري برخې غوښتنه کوله»

د سید د زده کړې په اړه د سید د خاطرات نامي په اثر کې لیکي «سید جمال الدین افغاني په اووه کلنۍ کې په خپل کور او کونړ کې له سید فقیر شاه څخه د دیني او عربي دودیزو او معنوي پوهنو پر زده کړو پیل وکړ، بیا کابل ته راغی، په کابل کې یې د سراجي د کوڅې د ګودري په جوماټ کې خپلو درسونو ته دوام ورکړ په (۱۸) کلنۍ کې یې زیات علوم زده او ترپایه ورسول له هغې جملې څخه یې د صرف، نحو، معاني، بیان، لیک او کتابت، تاریخ او شرعي علوم لکه تفسیر، حدیث، فقه د فقهي اصول، کلام تصوف او له عقلي علومو څخه لکه منطق، عملي حکمت، «مدرن سیاست» تدبیر منزل، تهذیب النفس نظري حکمت «طبیعیات اوالهیات» او ریاضي علوم لکه حساب، هندسه، الجبر او دطب علوم زده کړل او دغه ټول علوم یې په ۱۸ کلنۍ کې له مجربو استادانو څخه پای ته ورسول»

سید جمال الدین افغاني پر دغو زده کړو برسیره د نورو زده کړو غوښتنه کوله، چې په نتیجه کې یې هند، ایران او ترکیې ته د زده کړې لپاره سفرونه وکړل

سید جمال الدین افغاني چې یو اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست شخصیت و ده وغوښتل چې په افغانستان او نورو اسلامي هیوادونو کې د اصلاح غوښتنې پروګرامونه پلي کړي، نو کله چې له حج څخه خپل ګران هیواد افغانستان ته راستون شو، دلته په افغانستان کې د انګلیس په اشاره کورنۍ جنګ پیل شو په سید جمال الدین افغاني سیاسي فعالیته او له هیواد څخه یې د وتلو هوډ وکړ په همدغه وخت کې یې ښن فقره یې پلان امیر شیر علي خان ته وسپاره، خو نوموړی پلان عملي نه شو، ځکه چې په هیواد کې د ننه کورنۍ شخړې او د وخت بهرنی استعمارګر انګلیس موجود و

ښاغلي منګل زیاته کړه: سید جمال الدین افغاني د دموکراسۍ پلوی او د استبدادي دولت سر سخت مخالف و، دی د کورني استبداد په اړه په عروه الوثقی ورځپاڼه کې داسې لیکي «هغه دولت چې د خپلو هیوادنیو ستونزو او چارو د حل او فصل توان ونه لري، خلک یې د حکومت په چارو کې ګډون او مشاورې ورنه کړي، د هیواد په عامه چارو د نظر څرګندولو ونه کړي، د خلکو غوښتنو ته مثبت ځواب ونه وایي. د استبدادي نظام چارواکي د خلکو د نظر څرګندونه بې اغیزې وګڼي او قانون ته غاړه کې نه ږدي. دا ټولې چارې آنارشیزم راولي او دولت به خامخا دغه کار د بې ثباتۍ او تباهۍ خوا ته بیایي، چې تر څنګ یې یوې خوا ته د فساد شتون او له بلې خوا همدا استبدادي دولتونه دي چې خلک د سواد او پوهې له نعمت څخه لرې په جهل او نا پوهۍ کې ساتي. نو پر دولت نیوکې او انتقادونه او نا امیدۍ رامنځته کیږي او په نتیجه کې د همدې استبدادي دولت پر ضد ولسونه او خلک یو بل ته لاسونه ورکوي او د استبدادي نظام د ړنګولو او ویجاړولو لپاره هڅه کوي، تر څو پر ځای یې عادل، دموکراسي پلوی او پارلماني حکومت رامنځته شي»

سید جمال الدین افغاني د دموکراسۍ د اصولو پلوی و او ده به تل ویل «پارلماني حکومت او د اساسي قانون پر بنا جوړ شوی حکومت ډیر ګټور دی، ځکه چې د خلکو پر رایو حکومت کوي هغه حکومت چې د ملت د ارادې ممثل وي، هغه حکومت چې مذهبي ژمنې او سمې نوښتونه په کې شتون و نه لري او یوازې په هغه دولت کې چې شایستګي او لیاقت وي دا به واقعي دولت وي»

سید جمال الدین افغاني د هیواد د سیاسي ناروغۍ لپاره دري اصله نسخه وړاندې کوي:

لومړی: د شاهي استبدادي نظام پر ځای مشروطه حکومت رامنځته کول چې هغه هم د رواجونو او معنوي دودونو او دستور پر ځای د اساسي قانون پربنسټ اداره شي

دوهم: د مذهبي هر راز نوښتونو پر ضد مبارزه او پر ځای یې اسلامي یووالی او اتحاد رامنځ ته شي

دریم: د ښکیلاکي انګلیس پر ضد مبارزه او د خپلواکۍ ترلاسه کول

سید جمال الدین افغان ۵۸ کاله خپل سرګردانه ژوند کلي په کلي، سیمه په سیمه، ښار په ښار او هیواد په هیواد د سیمې او نړۍ د سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او نظامي ټولنیز ژوند هره برخه په ژوره علمي او پرتله ییزه توګه مطالعه او ترڅیړنې لاندې ونیوله او د سیمې او نړۍ د اکثرو هیوادونو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او نظامي اوضاع یې د ځان لپاره معلومه کړه د سید جمال الدین افغاني ټول ژوند او عمر له کړاوونو، ستونزو، تبعیدونو، مسافرتونو، ننګونو او مشکلاتو څخه ډک او د نړۍ په هر هیواد کې په روښانه ډول څرګند دی د سید سفرونه له افغانستان څخه نیولی بیا تر هند، سعودي عربستان، عراق، ایران، ترکیې، روسیې، جرمني او انګلستان ته څرګند دي، چې په دغو هیوادو کې ده ته په دایمي توګه د استوګنې ځای او حق ورنکړای شو او تل د ښکیلاکګر انګلیس د څارګرې ادارې له خوا تر څارنې لاندې نیول کیده

ده جونه کړه: سید د امیر دوست محمد خان په وخت کې د سلا کار وزیر په توګه کار کاوه، خو کله چې امیر دوست محمد خان مړ شو، نو د امیر شیر علي خان په زمانه کې یې د صدراعظم په توګه دنده تر سره کوله، خو په دغه وخت کې د امیر دوست محمد خان د زامنو تر منځ د سیاسي قدرت پر سر کورنۍ شخړې پیل شوې چې په دغو شخړو کې دوخت د انګلیس دولت هم لاس درلود د هیواد هغه وړ سیاست چې «بې اتفاقي واچوه او حکومت وکړه» انګریزانو ته کار اخیست، په دې وخت کې د هیواد تکړه او بیدار خلک د بهرنیو د دسیسو ښکار او قرباني شوي وو

ښاغلي منګل څرګنده کړه: په عمومي ډول په ختیځ او لویدیځ او په ځانګړي ډول د سید په خپل پلارني هیواد افغانستان کې د ده اصلاحي او ترقي غوښتونکیو اندیښنو او پیغامونو وه ډیره توجه او پاملرنه نه کیدله، نو سید د یوه لوی شخص په توګه د ختیځ د اسلامي هیوادونو د ویښتیا او بیدارۍ لپاره کلکه ملا وتړله او دې موخې او هدف ته د رسیدو لپاره یې په خپلو پیغامونو او تبلیغاتو تر استعمار لاندې دختیځو اسلامي هیوادونو د ولسونو خلک د خپلواکۍ او استقلال د لاس ته راوړلو لپاره راویښ او بیدار کړل، ده د ولسي نظامونو د منځ ته راتللو لپاره لاره هواره کړه دې د ختیځ ولسونو د وروسته پاتې کېدو له کبله خوریده او هلته یې د پوهې او نور اصلاحي پروګرامونه درلودل، خو د کورني استبداد او بهرني استعمار د حسد او کینې له امله یې د ده اصلاحات نه غوښتل، نو له خپل هیواد څخه جلاوطنۍ ولاړ او د هند د استعمار پر ضد یې خپل پاڅون پیل کړ له دې وروسته یې په مصر، لندن، ایران، ترکیې او فرانسه کې د اسلامي هیوادونو د ویښولو او بیدارولو له پاره خپله کلکه مبارزه په ټینګه اراده پیل کړه او ډیر ولسونه یې چې د استعمار تر درانده خوب لاندې ویده وو د جهاد او مبارزې له پاره راوهڅول

سید جمال الدین افغاني څلور ځلې هند ته تللی دی او دغه وخت د انګریزانو د استعمار پر ضد یې د هند د خلکو په مبارزو کې برخه اخیستې ده. سید په هند کې یوازې مسلمانان نه، بلکې د هندوستان هندوان او نور خلک یې هم یووالي او اتحاد ته راوبلل او ده غوښتل چې ټول هندوان سره متحد او یو موټی شي او د شریک دښمن پرضد و جنګیږي

محبوب

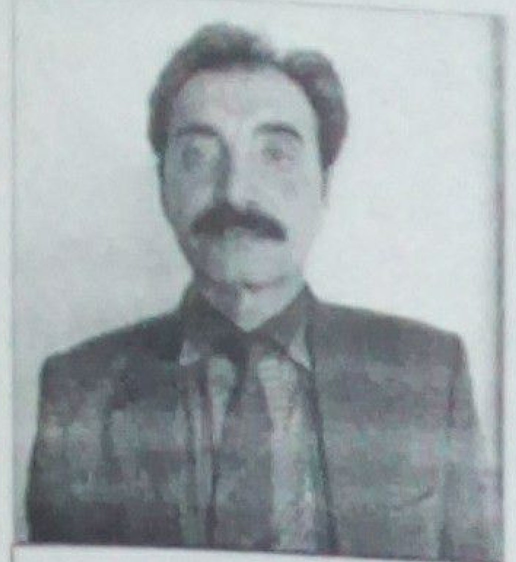

ښاغلی سلطاني منګل

کتاب ((ناگفته های ارگ)) ازنگاه ارزش ومحتوایی به لسان دری نیز ترجمه وچاپ شد

حیات الله حلیم

کتابی که دارای ارزش محتوایی و معلومات زیاد باشد سزاواراست که به زبان های دیگرنیزترجمه شود یکی ازین کتاب ها ((ناگفته های ارگ)) میباشد، که درگام نخست ازطرف محمد اسمعیل یون به زبان پشتوهنگام ماموریت به حیث رییس دفترفرهنگی شورای امنیت ملی پیشین افغانستان تحریرگردیده بود اینکه نظربه اهمیت و ارزش کتاب مذکوراز طرف نویسنده وتحلیلگرو رزمنده کشور محترم مصطفی عمرزی به لسان دری نیز ترجمه گردید، این اثر تحقیقاتی یادداشت های بسا مهم و ارزنده از دوره حاکمیت حامد کرزی دارد و بیشترمسایل معلوماتی و رویداد های پنهانی آن دوره دراین کتاب یاد آوری شده که دراطلاعات جمعی بازتاب نیافته وازمنظر ودید مردم غایب و به دورمانده است، چنانچه استاد درآغاز کتاب به این هدف خود اشاره نموده که اخذ وظیفه او درداخل ارگ به خاطر تسجیل جریان های پنهانی و ناگفته های ارگ به نسل های آینده کشورمیباشد

هدف اصلی این کتاب بیان واقعیت های تلخ گذشته است که مطالعه آن خواننده گان را با واقعیت های که دور از انظارعام درارگ رخ داده، مواجه می سازد دراین کتاب نمونه یی ازهتک حرمت اشخاص و افراد دیده نمیشود بلکه آن واقعیتهای تحمیلی ارگ میباشد که بالای یک رییس جمهورآن زمان تحمیل گردیده ودرپهلوی آن نیزمعلومات در آن تسجیل گردیده، که چه کسانی چه کردند؟ و چه گونه کرده اند؟

در متن این کتاب به غصب چهارو نیم میلیون جریب زمین که از طرف مافیای زمین غصب شده نیزاشاره شده است وروی همرفته اینکه درقلب شهرکابل چگونه زمین های شیرپور، چوړو تاراج گردید نیز معلومات کاملا مستند ارایه شده، که باورنا کردنی است تبدیل شدن بانکنوت های کهنه به بانکنوت های جدید مسئله عادی بوده که شامل صفحات کتاب میباشد، حامد کرزی به چه کسانی باج میدهد؟ طرح افغانستان سیا وسفید از کی بود چهره های مطرح ارگ، کی ها بودند؟ باج های ماهانه رهبران چقدر بود؟ چهره های تاثیرگذار در ارگ کی ها بودند؟ پول ایران را چه کسی، برای چه کسانی میبرد؟ سطح صلاحیت حامد کرزی در حکومت تا کدام سرحد بود؟ اثرات طالبان و ائتلاف شمال در جنگ وصلح، چه قدربود؟ توطیه قتل حامد کرزی را چه کسانی طرح ریزی کرده بود؟ آیا کرزی با اقبال یا به تدبیرحکومت میکرد؟ وبی قانونی را چه کسانی قایم کرده بود؟ چه کسانی به حساب پنجاه هزارعمل غیرقانونی انجام داده است؟ نیزشامل صفحات این کتاب میباشد، تماماً مسایل فوق که ازآن تذکر به عمل آمد، منحیث اسناد معتبردرآینده به لسان های پشتو ودری دردسترس محققین قرارخواهند داشت

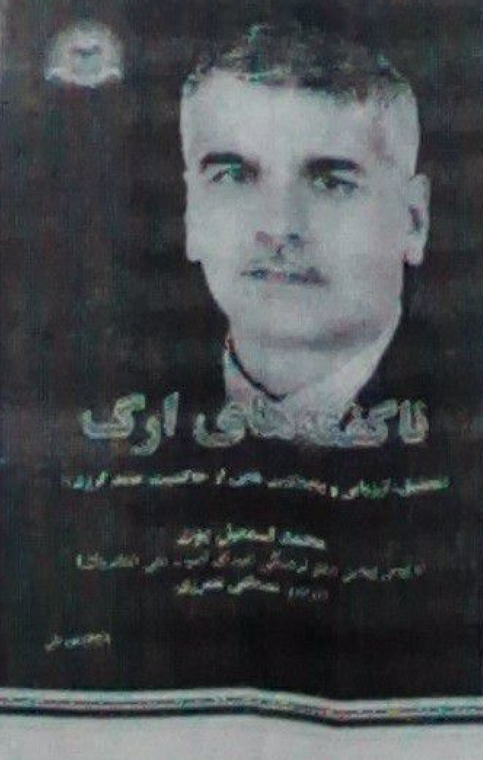

مطالعه این کتاب سودمند برای سیاسیون حال و آینده منحیث دستاویز استنادی و نسل نو بسیار مهم و آموزنده است وبه مورخین که تاریخ وقایع اخیرافغانستان را رقم میزنند نیزیک منبع استناد معتبرمیباشد زیرا معلومات آن دقیق موثق واز تجربیات کافی برخوردار است که دراختیارآن ها قرار داده میشود نویسنده کتاب به مواد دست اول، دوم وسوم دسترسی پیدا نموده وآنرا تسجیل نموده است دربن کتاب موادی تشریح شده است که شاید خوانده گان باراول به آن مواجه شوند. ونیزمطالعه این کتاب برای افغان ها، جهانیان و شماربزیادی ازسیاست گران به ویژه آنانی که درروند رویداد های سیاسی و اجتماعی دهه های اخیر افغانستان شامل بودند منبع آگاهی و استناد خوب میباشد

بناً اگرمیخواهید ازجریانات بیشتر حاکمیت کرزی و ازناگفته های دیگرارگ آگاهی یابید این کتاب را بخوانید، این کتاب درنوزده فصل و صد عنوان توسط سپین سهاردیزاین گردیده و ازطرف تحریک ملی افغانستان درمطبعه اسد دانش به تیراژ ۱۰۰۰ جلد به چاپ رسیده است و به رهروان راستین اسلامیت، انسانیت و افغانیت اهدا گردیده است

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسیقۍ زده کولو علمي او مسلکي لارې

شکیب ((ولیراد)) او مطیع الله نوايي د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې ویلون او تبله زده کوي. دغه نوي ځوانان، څکه د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې ویلون او تبله زده کوي، چې په راتلونکي کې مسلکي موسیقي غږوونکي شي. د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ زده کولو ریاست یو سندرد او په هري معیارونو ولاړه اداره ده. په دغه اداره کې د هېواد پوه او نامتو سندرغاړي او موسیقي غږوونکي روزل شوي دي.

ویلون غږونکي شکیب ((ولیراد)) دغه ریاست ته د خپل راتګ په اړه داسې ووېل: له څه مودې راهیسې د موسیقۍ د زده کولو په ریاست کې د ویلون پر زده کولو بوخت یم.

ده زیاته کړه: له کوچنیوالي د ویلون له غږولو سره مې لېوالتیا او مینه وموندله، دا هغه مهال و، چې زما پلار ویلون غږاوه. له هغې مودې راهیسې زما علاقه له ویلون غږولو سره پیدا شوه. اوس د موسیقۍ په ریاست کې د ویلون پر مسلکي زده کړه بوخت یم غواړم په راتلونکي کې یوه او مسلکي ویلون غږونکی شم اوس زه د استاد احسان ترلاسوونې لاندې ویلون زده کوم په لنډه موده کې مې د ویلون غږولو طریقه زده کړې، چې په راتلونکي کې که حدای غوښتل یوه او مسلکي ویلون غږونکی شم د ویلون تیوري لوله او ترڅنګ یې ویلون هم غږوم، چې د تیورۍ او عملي کار په ترسره کول سرې ډېر پرمختګ کولی شي.

ده د پرتو ستونزو په اړه څرګنده کړه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست د نویو ځوانانو د روزلو لپاره آسانتیاوې برابرې کړې دي، نو زه له دغه ریاست څخه منندوی یم، ده ووېل له کور څخه تر ریاست پورې هم ستونزه نه شته په نورمال ډول له کور څخه ریاست ته او له ریاسته کورته تګ او راتګ کوم.

تبله غږوونکي مطیع الله ((نوايي)) له موسیقۍ غږولو سره د خپلې مینې او علاقې په اړه څرګنده کړه: ما هغه مهال د تبلې غږولو سره مینه او علاقه پیدا کړه، چې ورور مې په کور کې تبله غږوله او په ډېر خوند یې دا کار ترسره کاوه زما ورور د تبلې په غږولو او زده کولو کې ډېر تشویق کړم، نو ځکه ما د دغې آلې غږولو ته مخه کړه اوس زه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ زده کولو په ریاست کې تبله زده کوم او له خپل کار څخه ډېر خوښ یم، دغه آله په علمي او معیاري بڼه زده کوم.

ده ووېل له هغې ورځې راهیسې، چې د موسیقۍ په ریاست کې تبله زده کوم، ډېر پرمختګ مې کړی دی زه غواړم په راتلونکي کې یو ښه تبله غږوونکی شم د موسیقۍ استادان له موږ سره ډېر زیارباسي، ترڅو ښه پرمختګ وکړو او ترلاسه شوی وخت یې خایه ضایع نه شي.

ښاغلي ((نوايي)) جوته کړه: ما د موسیقۍ د زده کولو لپاره خپل ټول چمتووالی نیولی، ترڅو د زده کولو پړاو بشپړ کړم او د هېواد په سطحه یو وتلی او یوه هنرمند شم. د موسیقۍ ریاست د نویو ځوانانو لپاره اسانتیاوې برابرې کړې او د موسیقۍ زده کولو په لاره کې کومه ستونزه نه وینم.

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست کارمند او د ګیټار استاد ښاغلي محمد منصور د ګیټار د ور زده کولو او تدریس په اړه داسې ووېل

زه زده کوونکو ته د ګیټار د ور زده کولو طریقه او روش ورښیم د موسیقۍ په ریاست کې تقسیم اوقات لرو او د هغه له مخې له زده کوونکو سره د موسیقۍ د ور زده کولو او تدریس دنده پرمخ بیایم د شنبې په ورځو کې لومړیځ او وروستیځ تیوریکي درسونه زده کوونکو ته ورکوو او همداسې په اوونۍ کې دوه ځله د سهار له خوا له زده کوونکو سره د ګیټار د ورښودلو د طریقې او چارې ترسره کوم او د دې ترڅنګ د سندرو ویلو کار هم پرمخ بیایم

ده زیاته کړه: هڅه او هاند کوم، چې ګیټار زده کوونکي په مسلکي او علمي بڼه دغه آله زده کړي

ښاغلي ((ولیراد)) د هغو موسیقي غږوونکو او سندرغاړو په اړه، چې په اکاډمیک او علمي توګه یې زده کړې نه دي کړې داسې ووېل: هره څانګه او مسلک باید، په علمي، اکاډمیک او معیاري توګه زده کړای شي، موسیقي هم له مسلکونو یو مسلک دی، چې د لوړې پوهې په ترلو، استعداد او زیار پورې اړه لري. کوم زده کوونکي، چې د موسیقۍ د زده کولو په ریاست کې موسیقي او سندرې زده کوي، موږ هغه تیوریکي او عملي درسونه، چې ورته تدریس کوو نه هغوی سره ډېره مرسته کوي

کوم عملي او نظري درسونه، چې زده کوونکو ته ور زده کوو که څېرې هغه په سم او منظم ډول پرمخ یوسي راتلونکي یې ځلانده کېدای شي زده کوونکي، چې پر دغو اکاډمیکو معیارونو زده کړه وکړي. دوی بیا ښه لوښتګر کېږي او په موسیقۍ کې خانونه ځانګړې لارې او سبکونه لاکي که چېرې موسیقي په اکاډمیک او عملي توګه زده نه شي، ۲۵ کلونه وروسته هم د سندرغاړو او موسیقي غږوونکو په کار کې پرمختګ نه ترسترګو کېږي د موسیقۍ هر پېچلتیا دی: خو د زیار، استعداد او کوښښ له لارې زده کول کېدای شي اوس موږ د موسیقۍ او سندرو استادان وینو، چې هر یوه ځلوبښت اوینځه ځلوبښت کلونه زیار ایستلی، ترڅو د استادۍ پوړ ته رسېدلي دي هغه کسان، چې په سندرغاړۍ شوي ځه په غزل کې او ځه په نورو کلاسیکو او عصري سندرو کې: دوی موسیقي او سندرې زده کول په مسلکي او علمي بڼه زده کړې دي په اسانه توګه دغو پوړونو ته نه دي رسېدلي. بیا هم څېره تکراروم، چې په توله کې د موسیقۍ او سندرو علمي او معیاري زده کول ستونزمن کار دی، څوک چې زده کوونکي ورته مینه ولري او لوړې او زورې وګالي، نو زده یې کولای شي چې دوی په پرمختګ وکړای شي هر مسلک باید په نظري او عملي بڼه زده کړای شي ښاغلي منصور ((ولي زاد)) په موسیقۍ کې د خپلې مخینې او فعالیت په اړه څرګنده کړه کله چې زه د محمود طرزي په ښوونځي کې د شپږم ټولګي زده کوونکی وم کله چې له دغه ښوونځي فارغ شوم د وخت د موزیک ښوونځي په اووم ټولګي کې شامل شوم او تر دوولسم ټولګي پورې مې په یاد ښوونځي کې زده کړه وکړه او فارغ شوم ښاغلي ولي زاد ووېل د دې ترڅنګ، چې د ګیټار استادي کوم، د استاد محمد احسان ((عرفان)) ترلارښوونې لاندې له دوه کلونو راهیسې په کلاسیک ډول غزل هم زده کوم زه غواړم په دې برخه کې هم ځان وروسوم، ترڅو وشم کولی، نورو زده کوونکو د غږولو ور زده کولو عملي او معیاري طریقه ورزده کړم

محبوب

د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا کورنۍ ژوند تضمینوي

کندوز والي دا څرګندونې په کندوز کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا ملي پروګرام د پیل شونډې پرمهال وکړې، په دغه غونډه کې مسوولینو، مېرمنو، مشرانو، ځوانانو او د رسنیو استازو ګډون درلود

په پیلیرو خبرو کې په شمال ختیځ زون کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا د ملي پروګرام مسوول ښاغلي عبدالوکیل احساس او د کلیو او پراختیا ریاست رییس د دغه پروګرام په اړه معلومات ورکړل او یاده یې کړه، چې د مېرمنو د اقتصادي ملاتړ پروګرام تازه په لرکې د بې وزلو او مستحقو مېرمنو سره اقتصادي مرسته کېږي او هغوی ته سوداګریز مهارتونه ورښودل کېږي، څو وکولی شي په خپله خپل اقتصاد په پښو ودروي.

دولایت رهبرۍ د دغه پروګرام د پېل له امله د کندوز خلکو ته مبارکي ووېله او یاده یې کړه: خوښ یم چې په دغه پروګرام کې د مېرمنو ونډه اتیا سلنه ده، د دغه پروګرام په تطبیق سره به دېبې وزلو کورنیو دژوند په بڼه والي کې خورا مثبت

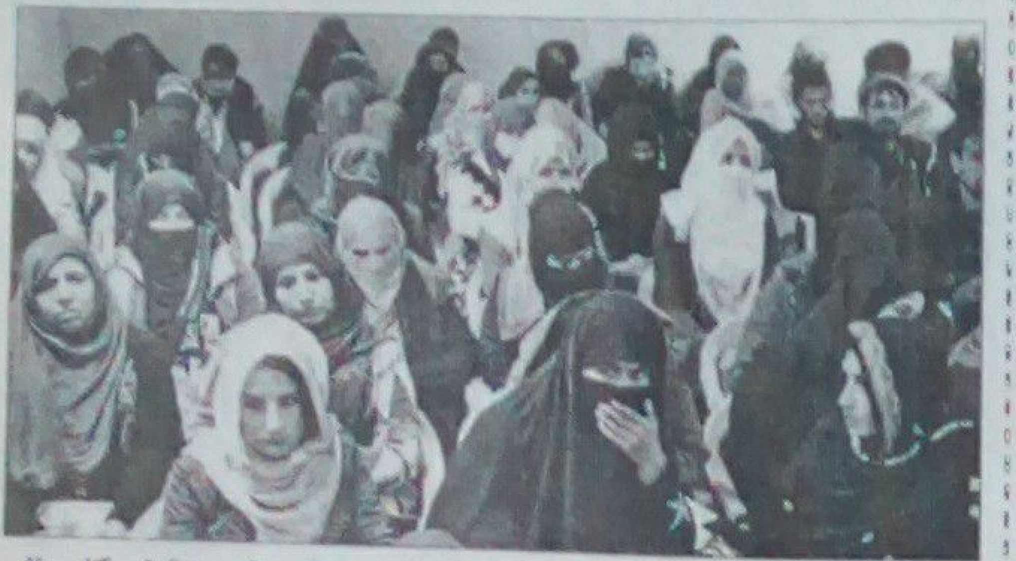

په تازه د هېواد په پوځینو ولایتونو کې پیل شوی، چې موخه یې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا او هغوی ته د سوداګریزو مهارتونو ښودل دي، څو په دې سره د بې وزلو کورنیو اقتصاد پیاوړتیا ومومي.

د دوی په خبره د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا پروګرام چې ۵ کاله وخت نیسي په لومړي قدم کې به د کندوز په مرکز او علي اباد ولسوالیو کې پیل شي او وروسته به ټول کندوز ته وغځېږي، چې د کلیوالي شوراګانو له لارې چې اتیا سلنه ونډه به په کې د مېرمنو وي تطبیق شي، د دغه پروګرام بدلون رامنځته شي د ولسو کلیوالي شوراګانو مو غوښتنه ده چې د دغې ارزښتمنې پروژې په نه تطبیق کې همکاري وکړي او له دغه فرصت نه ګټه پوره کړي.

دولایت رهبرۍ همداراز د برنامې له مسوولینو وغوښتل، چې دپروګرام په پیلولو سره د نظارت او کنټرول اصل ته جدي پاملرنه وکړي، څو د پروګرام په ځمنډو سره هره کورنۍ په پښو ولاړه ژوند ولري او اقتصادي بنسټونه یې تقویه شي.

وزارت امور زنان در راستای تامین حقوق زنان گام های مثبتی برداشته است

محترمه شهره بانو:

چالش ها وموانع زیادی فرا راه زنان افغان وجود دارد که حضورگسترده زنان را درجامعه بامشکل مواجه ساخته است ادارات زیادی در راستای تامین حقوق زنان فعالیت دارند که یکی از این جمله وزارت امور زنان است خبرنگار روزنامه هیواد دراین ارتباط مصاحبه یی را بامحترمه شهره بانو ابراهیمی رییس امور حقوقی وزارت امور زنان انجام داده است که آنرا به خوانش میگیریم

پرسش: چه عوامل باعث عدم حضور گسترده زنان افغان در جامعه شده است؟

پاسخ: ناامنی، مشکلات اقتصادی و فرهنگی ازجمله مشکلات عمده ایست که در مقابل زنان افغان قرار گرفته است عدم دسترسی زنان درمناطق نا امن به عدالت و نهادهایی که درراستای حقوق خانم ها فعالیت دارند، نبود آگاهی زنان در مورد حقوق حقه شان وهمینطور آگاهی محدود پیرامون مسایل دینی درارتباط به جایگاه زن در اسلام میباشد

پرسش: وزارت امور زنان چه فعالیت ها را در جهت پیشرفت زنان انجام داده است؟

پاسخ: وزارت امور زنان به منظور تامین حقوق زنان همواره تلاش نموده و جهت اعاده حقوق ایشان طرح های جدید اسناد تقنینی و حقوقی را وضع و اسناد تقنینی تبعیض آمیز را مورد بازنگری قرار داده است که قرار ذیل می باشد

طرح قانون منع خشونت علیه زن، طرح مقرره مراکز حمایوی، طرح قانون سر پرستی اطفال وطرح قانون خانواده طی مراحل قانونی قرار دارد همینطور طرح مقرره منع آزار و اذیت زنان بعد از تصویب قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال ملی گردید

طرح ستراتیژی و پلان کاری ملی مبارزه با خشونت علیه زنان در کمیته جندر تایید گردید و در حال تطبیق است طرح و تصویب پالیسی دسترسی زنان به حق میراث و مالکیت، طرح مقرره میانجیگری در قضایای خانواده گی طی مراحل قانونی قرار دارد ودرضمن آن طرح مقرره منع تبعیض طی مراحل قانونی قرار دارد و بازنگری قانون منع شکنجه و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه بازنگری قانون مدنی بخش اسناد ملکیت و بازنگری نکاحنامه رسمی، ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و ستره محکمه بازنگری پالیسی بهبود دسترسی زنان و اطفال به عدالت در مراکز سلب آزادی و مراقبت های بعد از آزادی، بازنگری قانون رسانه های همگانی و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه انجام یافته است بازنگری قانون جرگه های اصلاحی در منازعات مدنی و پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و اداره امورو درپهلوی آن بازنگری مقرره تنظیم اجراات و فعالیت های وزارت امور زنان و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن جهت طی مراحل به وزارت عدلیه صورت گرفته است

وی افزود: بازنگری کود جزای بخش آزار و اذیت زنان و اطفال و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن به وزارت عدلیه ودرپهلوی آن هماهنگی جهت ایجاد کمیسیون های منع آزار و اذیت زنان و اطفال به ۵۵ ارگان و ۳۳ ولایت

وهمچنین نظارت از تمام ارگان ها به مثبت ۲۵ نوامبر صورت گرفته است تصویب طرزالعمل کمیسیون منع آزار و اذیت زنان توسط کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن، خط تلفونی رایگان ۶۷۶۷ به منظور ارایه مشوره های حقوقی رایگان برای زنان به همکاری مالی پروژه سارک

پرسش: چه پلان ها وتدابیر را در راستای تامین حقوق زنان رویدست دارید؟

پاسخ: کار روی بازنگری قانون منع خشونت علیه زن، کار روی طرح مقرره ثبت ازدواج ها

ارجاع قضایا به مراجع ذیربط، در رابطه به تعیین مساعدین حقوقی جهت پیشبرد دوسیه نیتی ایشان وهمچگونه اشتراک درکمیته ها، دادخواهی ها درارتباط به حمایت از خانم ها، ایجاد گروپ دادخواهی برای رسیدگی جدی وسریع به قضایای خشونت علیه زن، تدویر کنفرانس های مطبوعاتی جهت تقبیح نمودن خشونت علیه زن و نشراعلامیه های مطبوعاتی پیرامون خشونت علیه زن

پرسش: چه مشکلات فرا راه فعالیت های شما در راستای تامین حقوق زنان وجود دارد؟

پاسخ: عدم تطبیق قوانین نافذه کشور به طوریکسان

کم رنگ بودن حضور زنان درنهادهای عدلی وقضایی، به مجازات نرسانیدن مجرمین قضایای خشونت علیه زن، مراعات نکردن احکام شریعت وقوانین درخصوص حقوق زنان ومحدود نمودن فرصت های تحصیلی و شغلی که برای زنان فراهم میگردد توسط افراد جامعه

پرسش: علت عدم رعایت حقوق زنان چیست؟

پاسخ: بیسوادی وکم سوادی در تمام نقاط کشور، حاکمیت عرف و عنعنات نا پسند، عدم آگاهی از احکام شرعی و قانونی در مورد حقوق زنان، عدم تطبیق قوانین به شکل یکسان بالای همه و درپهلوی آن موجودیت مرد سالاری، حاکم بودن عرف وعنعنات ناپسند دررابطه به زنان درجامعه و موجودیت ناامنی درمعضی ازولایات کشور

پائین بودن سطح علمی و فرهنگی افرادجامعه،

دیدگاه تحقیرآمیز افراد جامعه نسبت به زنان ونبود حاکمیت قانون یکسان وموجودیت مرد سالاری

پرسش: برای بیرون شدن زنان از مشکلات راه حل مناسب چیست؟

پاسخ: زنان باید درراستای بدست آوردن حقوق حقه خود مبارزه نمایند

زمینه سازی برای بلند بردن سطح تحصیل وکار توسط زنان برای زنان، تشویق وترغیب زنان برای حضورآنان در ارگانهای عدلی وقضای وهمینطور افزایش فراهم سازی برای نقش زنان درهمه عرصه ها به خصوص درعرصه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و آگاهی زنان در رابطه به حقوق شان که هم در شریعت وهم در قانون ذکر گردیده است بسیار مهم می باشد

نفیسه ((یعقوبی))

ولې باید مطالعه وکړو؟

حمیدالله همت

د اُچې موږ دمعلوماتو په پېړۍ کې (Information age) کې اوسېږو، نو د اکثرو پرمختللو هېوادونو او بریالیو وګړو د بریا راز همدا لوستل دي، چې اوس یې خپې دبېلګې په توګه راااخلو

هېوادونه

۱- امریکا

امریکا چې د اقتصاد په برخه کې لومړی ځای لري په ۱۸۹۵ کال کې له اقتصادي رکود سره مخ شوه چې د اورسیون سویټ ماردن په نوم یو کس خپل یو هوټل هم په کې له لاسه ورکړ، نو همدغه کس چې هوټل یې له لاسه ورکړی و، وغوښتل داسې یوکتاب ولیکي چې خلک له ستونزو سره مقابلې ته راوبولي دی لاړ یو اطاق یې ونیوه او شپه او ورځ یې په خپل کتاب pushing to the front چې ۸۰۰ مخه یې لرل کار وکړ او په یوه کال کې بشپړ شو کله چې کتاب خلاص شو، نو دی د تفریح په موخه مابام مهال بېرون ووت، خو کله چې بیا خپل اطاق ته راغی، نو اطاق یې اور اخیستی و او ټول کتاب سوی و دی مایوس نه شو او بیا یې یوکال شپه او ورځ کار وکړ تر څو بیا هغه کتاب بشپړ شو دغه کتاب له چاپېدو وروسته دهغه وخت د نوابغو پر ذهن ژوره اغیزه وکړه چې په هغې ډله کې هنري فورډ، توماس اډیسون او ناپلیون هیل هم شامل و او د ډېرو پوهانو په آند همدغه کتاب pushing to front امریکا شغمي پېړۍ ته داخله کړه، نو داچې امریکا دومره پرمختللی هېواد دی یو له ډېرو عمده علتونو څخه یې همداکتاب او مطالعه ده

۲. چین هغه هېواد چې په نړۍ کې له امریکا څخه وروسته په ډېر به اقتصادي حالت کې ځای لري، همدغه چین دی، که د دغه هېواد دبریا رازونه راوپلټو، نو په دې کیسه کې یې مونډلی شو هیسان د چین یوه داسې غرلی سیمه ده چې هلته دخلکو د تحصیل لپاره دولت هیڅ ډول امکانات ندي برابر کړي

نو ځکه خو د همدې ځای زده کوونکي هره ورځ ۴۸ کیلومتره مزل کوي ترڅو ښوونځي ته ولاړشي او په لاره کې دوی ته داسې غږونه مخ ته ورځي چې نه دوی سره لس متره زینې وي او دهغو په واسطه پورته ځېږي څو سره له دومره ستونزو هم دوی خپل تعلیم ته ادمه ورکوي او دامثل د هیسان د خلکو دی چې هیڅ غر نشي کولی موږ له ښوونځي څخه راوګرځوي

وګړي اوس به د هغو وګړو ژوند ته راشو چې همدې مطالعې یې ژوند ور ژغورلی دی

۱_ برترند راسل دی دانګلستان له هېواد څخه دی، د ژوند په لومړیو کلونو کې یې ډېرې ستونزې لرلې او تل به یې د خانوژنې په اړه فکر کاوه، خو په ناڅاپي ډول یې له مطالعې سره مینه پیدا شوه، ژوند یې بدل شو او د یوه خوښ سړي په څېر کې راڅرګند شو ده ۹۸ کاله عمر وکړ ده ۱۰۷۳۱۰۰۰۰ کلمې ولیکلې او یو له هغو علماوو څخه شمېرل کېږي چې ډېرې لیکنې لري اوس خو به پوه شوي یاست چې دا سل مطالعې وژغوره؟

۲_ هیلین کیلر په خوانه ګونګه، په غوږونو کڼه او په سترګو ړانده وه، خو داچې غوښتل یې نوم یې دتل لپاره پاتې شي، نو دمطالعې لاره یې غوره

کړه که څه هم په پیل کې له ډېرو ستونزو سره مخ شوه خو په هیڅ ډول تسلیم نه شوه اوخپل تعلیم ته یې په هرحال کې ادامه ورکړه چې سالاخره هغې یوه رنګه راوړ او دنړۍ په لسو غوره مېرمنو کې حساب شوه اوس تاسې وواياست چې هیلین کیلر سره له دومره ستونزو ولې بریالۍ شوه؟

۳ ماکسیم ګورکي ګورکي په روسي ژبه کې تریخ سړي ته وایي او ماکسیم دا لقب پخپله ځان ته ځکه غوره کړی و چې ده په ژوند کې ډېرې ستونزې تجربه کړې او تل به یې د ځانوژنې په اړه فکر کاوه یوځل خو یې د ځان وژنې کوښس هم وکړ، خو بریالی نه شو سالاخره ګورکي له مطالعې سره مینه پیدا شوه او دیوه خوښ او بریالي ژوند په لور یې ګام واخیست چې اوس د ادیبانو د اتل لقب لري، نو اوس وینئ شو چې دنړۍ د ډېرو پیاوړو هېوادونو دبریا نه ډېرو مهمو رازونو یو همدا مطالعه ده او له بلې خوا په نړۍ کې د ډېرو بریالیو وګړو لکه د ادیبانو اتل، د ډېرو کتابونو دلیکوال او په نړۍ کې دغوره مېرمنې د بریا او په ژوند علت مطالعه او زده کړې بللی شو، نو د ورځې دېرش دقیقې منظمه مطالعه ستاسې ژوند له معجزې راو ډکی شي

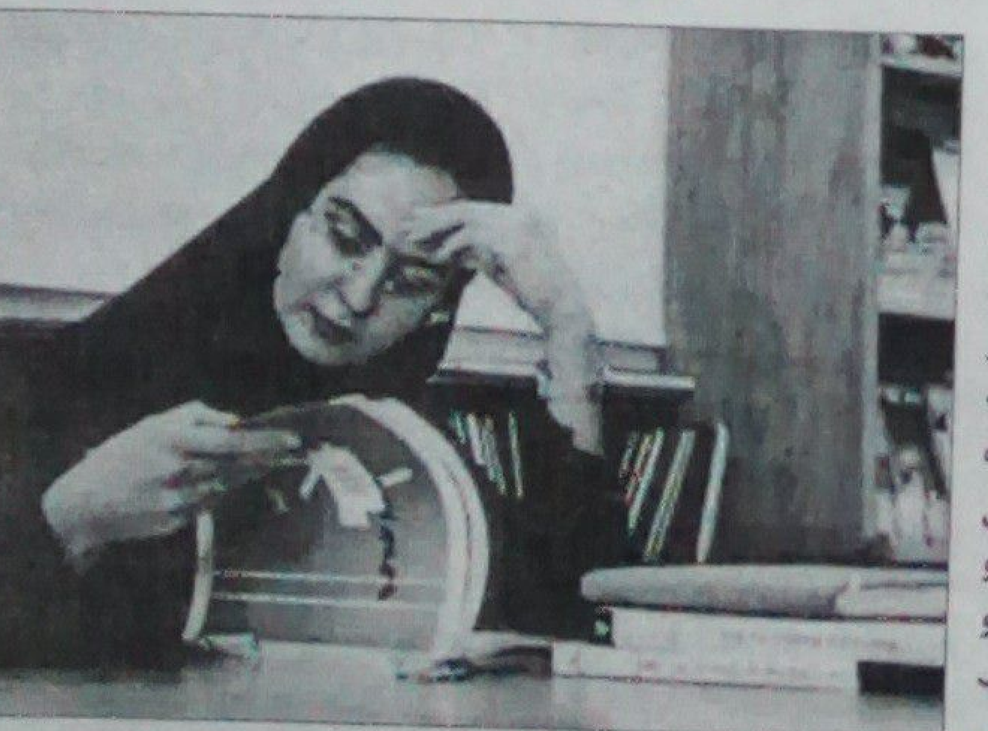

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

اصغر افغان: د نړیوال جام د خوبونو تعبیر رښتیا کوو

د افغانستان ملي لوبډلې بریالي لوبډلمشر اصغر افغان په مرکه کې ویلي، چې پر نړیوال جام کې ګډون یې یوازې خوبونو پورې منحصر نه دی، بلکې د دغه خوبونو تعبیرولو وخت راغلی. د کرېکټ نړیوالې شورا سره یې په تازه شوې مرکه کې اصغر افغان ویلي، چې پخوا به یوازې په نړیوال جام کې ګډون ته خوشحالېدو، نړیوالو لوبغالو کې مو یوازې په خپلې ملي ترانې اورېدو بسنه کوله، د نړیوال جام ګټل زموږ خوب و، خو اوس وخت رارسېدلی دغه خوب په رښتیا بدل کړو. اصغر افغان په یاده مرکه کې زیاته کړې، پخوا به مو غوښتل لوبډله مو نړیوال جام ته لاره وموموو او له نړیوالو تکړه لوبډلو سره ولوبېږو، خو اوس یوازې د ګډون لپاره نه، بلکې د سیالیو د ګټلو لپاره ځو،

افغانستان لوبډلې په ۲۰۱۵م میلادي کال نړیوال جام کې خپله لومړۍ سیالي سکاټلېنډ لوبډلې ته په ماتې ورکولو ثبت کړې وه. په تېر ۲۰۱۸م کال آسیا جام کې سریلانکا او بنګله دېش ته په ماتې، پاکستان او هند سره زړه بوږنوونکې سیالیو دا ثابته کړه، چې افغان لوبډله د هرې لوبډلې لپاره ګواښ ثابتېدای شي. لوبډلمشر اصغر افغان د نړیوال جام چمتووالي په اړه ویل، چې موږ نړیوال جام ته غوراوي سیالیو راهیسې اصلي هدف ګرځولی، دا مهال مو ۲۲ لوبغاړي په چمتووالي بوخت دي، له دې څخه به غوره لوبغاړي نړیوال جام ته خوسوو. افغانستان لوبډله له نړیوال جام څخه وړاندې د ایرلېنډ پر وړاندې د شل اوریزو، یو ورځنیو او ټېسټ سیالیو سریز او د سکاټلېنډ لوبډلې پر وړاندې دوه یو ورځنۍ سیالۍ لري. د اصغر افغان پر وینا چې په هره لوبه کې به هدف بریا وي، که څه هم د شل اوریزو سیالیو د افغانستان د خوښې فارمټ دی، خو اوسمهال د ملي لوبډلې ټول زور ونکي پر لوبغاړو یو ورځنیو سیالیو ته په چمتووالي تمرکز کوي او د تمریناتو په وروستي اوونۍ کې به د شل اوریزو سیالیو لپاره چمتووالی نیسي. د یادونې وړ ده، چې افغان لوبډله له نړیوال جام وړاندې د پاکستان او انګلستان لوبډلو سره دوه تمریناتي سیالۍ لري. دا ډول په ۲۰۲۰م کال نړیوال جام کې مستقیماً شامله شوې او په ب ګروپ کې ځای لري.

کرېکټ: افغانستان له پاکستان سره تمریناتي لوبه کوي

د کرېکټ نړیوالې شورا له خوا د راتلونکي ۲۰۱۹م کال نړیوال جام تمریناتي سیالیو مهالوېش په ډاګه شو، چې په لومړۍ سیالۍ کې به افغانستان لوبډله د پاکستان لوبډلې پر وړاندې سیالي کوي. دغه تمریناتي یا وارم اپ سیالیو کې به هره لوبډله دوه لوبې کوي، چې د مې په ۲۴مه نېټه به پیل شي او په ۲۸مه نېټه پای ته ورسېږي. افغانستان لوبډله به لومړی د پاکستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۴مه نېټه او بیا د انګلستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۷مه نېټه دوه سیالۍ وکړي. د یو ورځنیو سیالیو نړیوال جام د مې په ۳۰مه په انګلستان کې پیلېږي. په یاد جام کې به د ۱۹۹۲م کال سیالیو نظام تکرارېږي، چې هره لوبډله به د بلې پر وړاندې یوه یوه سیالي کوي او په پای کې به څلور لوبډلې نیمه پایلوبو ته لاره مومي. د نړیوال جام لومړۍ سیالي به د انګلستان او سویلي افریقا ترمنځ وشي، چې افغانستان به خپل پیل د جون میاشتې په لومړۍ د استرالیا لوبډلې پر وړاندې وکړي. دویمه سیالي د سریلانکا پر وړاندې په ۴مه او د پاکستان پر وړاندې سیالي به د جون میاشتې په ۲۹مه نېټه ترسره کوي. د ۲۰۱۹م کرېکټ نړیوال جام کې ټولې لس لوبډلې ګډون کوي، چې وېسټ انډیز او افغانستان د غوراوي سیالیو له لارې خو نورو لوبډلو مستقیم لاره موندلې ده، د دې سیالیو پایلوبه به د جولای میاشتې په ۱۴مه په لارډز لوبغالي کې وشي.

قیس احمد د استرالیا په بېګ باش لیګ کې اخیستل شوی

د افغانستان ملي لوبډلې ځوان لېګ سپینر لوبغاړی قیس احمد په بېګ باش لیګ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې له خوا واخیستل شو. د فبرورۍ په لومړۍ په بېګ باش لیګ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې ملګې، چې د افغانستان سوکه توپ اچوونکي سره یې د روان بېګ باش لیګ اتم پړاو تر پایه تړون لاسلیک کړی. قیس احمد چې اوس په بنګله دېش غوره لیګ کې د راجشاهي کینګز لوبډلې ته خوا لوبېږي په سږدې کې استرالیا ته سفر وکړي او د خپلې لوبډلې سره به یو ځای شي، چې په راتلونکې سیالۍ کې ګډون وکړي. نوموړی په بي پي ایل لیګ کې په شپږو سیالیو کې ۶ ویکټې اخیستې دي. ۱۸ کلن قیس احمد د ۲۰۱۸م کال ۱۹ کلنو نړیوال جام سیالیو کې په زړه پورې توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړې وه، چې په مرسته یې افغان لوبډلې نیمه پایلوبې ته لاره موندلې وه، نوموړي په دغو سیالیو کې ۱۴ ویکټې اخیستې وې. قیس احمد به خپله لومړۍ سیالي په بېګ باش لیګ کې د محمد نبي لوبډلې «میلبورن رېنګیډز» پر وړاندې د فبرورۍ میاشتې په ۷مه ترسره کړي، د نوموړي لوبډله په یاد لیګ کې تر ټولو وړاندې په لومړي نمبر ده او نیمه پایلوبې ته یې هم لاره موندلې ده. لیګ سپینر به لوبډله کې د ټیم شوي لوبغاړي ټایمل میلز ځای ونیسي. د هوبارټ هوریکنز لوبډلې مېنجر قیس احمد سره په دغه تړون خوښي ښودلې او زیاته کړې یې ده، چې د نوموړي په راتګ به زموږ د توپ اچونې برخه نوره هم پیاوړې شي. د یادونې وړ ده، چې د محمد نبي، راشد خان او مجیب الرحمن څخه وروسته قیس احمد څلورم افغان لوبغاړی شو چې په یادو سیالیو کې ګډون کوي.

مجیب د بېګ باش لیګ سیالۍ په ځانګړې بریا پای ته ورسولې

سوکه او تکړه توپ اچوونکی مجیب الرحمن ځدراڼ د استرالیا غوره لیګ «بېګ باش» سیالۍ په ځانګړې بریا او د غوره لوبغاړي په حیث پای ته ورسولې. مجیب الرحمن چې ډېر ژر به افغانستان ته په کورنۍ کې د ناروغانو لپاره له کله راستون شي، په بېګ باش لیګ کې د برېسبین هیټ لوبډلې په ګټه ۱۲ سیالۍ وکړې، چې په یادو سیالیو کې دوه ځل د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. وروستۍ لوبه په یاد لیګ کې مجیب الرحمن د فبرورۍ په لومړۍ وکړه، چې په کې یې د یاد لیګ خپله غوره توپ اچونه وکړه. مجیب د توپ اچونې پر مهال په ځانګړي مهارتونو شهرت خپل کړی دی. مجیب ځدراڼ په وروستۍ سیالۍ کې ۴ اوورونه وکړل، یوازې ۱۴ منډې یې ورکړې او ۳ مهم لوبغاړي یې وسوځول چې لوبډلې ته یې ګټه ورکړه او په پای کې د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. مجیب الرحمن په ۱۲ سیالیو کې په ۲۲.۲۳ اوسط «۱۲» ویکټې ترلاسه کړې. چې له مخې یې غوره توپ اچونه وه. دا ډول د مجیب اکانومي رېټ چې «۴.۲» پر اوور و تر ټولو ټیټ پنځم غوره اکانومي رېټ دی. دا ډول مجیب الرحمن د بېګ باش لیګ په لومړۍ سیالۍ کې د راشد خان لوبډلې پر وړاندې غوره توپوهنه هم کړې وه چې د مبصرینو او د خپلې لوبډلې زورونکو د پام وړ ګرځېدلی و. د مجیب لوبډله د «سوپر فور» څخه وړاندې دوه سیالۍ لري، خو داسې ښکاري چې لوبډله یې نیمه پایلوبې ته لاره نه شي موندلای. دا مهال د نوموړي لوبډله «برېسبین هیټ» په جدول کې په ۹ پوائنټونو تر لو سره په اووم نمبر ده نه ده پرته. محمد نبي چې لوبډلې یې نیمه پایلوبه ته لاره موندلې او راشد خان چې لوبډله د کوښښونو په درشل کې ده. یادې سیالۍ روانې سیالۍ د یادونې وړ ده چې مجیب الرحمن به لومړی افغانستان ته د ناروغانو لپاره له کله راستنیږي او له هغې وروسته به په هند کې د ملي لوبډلې سره په تمریناتو کې ګډون کوي، چې د ایرلېنډ پر وړاندې سیالۍ او نړیوال جام ته چمتووالی شروع کړي.

قطر د آسیا د فوټبال اتل شو

د قطر د فوټبال ټیم د آسیایي هېوادونو د جام اتلولي درې د یو په مقابل کې د جاپان ملي لوبډلې ته په ماتې ورکولو وګټله. دا لومړی ځل دی، چې قطر د آسیا قهرمان کېږي. د آسیا جام پایلوبه د تېرې جمعې په ورځ د عربي متحدو اماراتو په ابوظبي کې وشوه. قطر د لومړي ځل لپاره د آسیا د فوټبال د جام وروستي پړاو ته ځان کړې وه او په وروستي لوبه کې یې جاپان ته درې د یو ګول په مقابل کې ماته ورکړه. جاپان څلور ځلې د آسیا د ملتونو جام ګټلی. د قطر د ټیم ګولونه د لوبې په ۱۲، ۲۷ او ۸۳ دقیقو کې په ترتیب سره علي، عبدالعزیز حاتم او اکرم عفیف ووهل.

د قطر د ټیم لوبغاړي علي المعز د دې ټورنمنټ تر ټولو غوره لوبغاړي لوبغاړي ځانګړی کپ ورکړ. د لوبې لومړۍ نیمایي ۰-۲ په مقابل کې پای

شو او د فوټبال د نړیوال فدراسیون رئیس ګیاني انفنتینو ورته د غوره ته ورسېده، خو جاپانیانو په دوهمه نیمایي کې د لوبې په ۶۹ دقیقه کې ګول وواهه د دې سیالۍ نتیجه هغه وخت څرګنده شوه، چې د قطر ټیم د لوبې په وروستیو شېبو کې په ۸۳ دقیقه کې یو پینالټي ترلاسه او د دریم ځل لپاره یې د قطر د ګول دروازه پرانیسته. قطر د دې جام په نیمه فاینل لوبه کې جنوبي کوریا ته ماتې ورکړې وه او جاپان د ایران ټیم څلور د صفر په مقابل لوبه ګټلې وه او په دې توګه وروستۍ لوبه د قطر او جاپان د ټیمونو ترمنځ وشوه. جاپان چې تر اوسه څلور ځلې د آسیا جام ګټلی، په داسې حال کې چې قطر هېڅکله د دې جام وروستي پړاو ته هم لاره نه وه موندلې.

«یک» تلویزیون د افغانستان او ایرلېنډ سیالۍ خپروي

د یک تلویزیون اداري وینا، چې یاده رسنۍ به د افغان او ایرلنډ کرېکټ ملي لوبډلو ټولې سیالۍ به په ټلویزیون او ژوندۍ بڼه خپروي. د افغانستان او ایرلنډ لوبډلو ترمنځ د سیالیو راتلونکې لړۍ به افغانستان کې له یک تلویزیونه په ژوندۍ بڼه خپرېږي؛ دغه لوبې د هند په دهرادون ښار کې د روانې فبرورۍ میاشتې له ۲۱مې د مارچ میاشتې تر ۱۹مې نېټې کېږي، چې په کې درې نړیوالې شل اوریزې، پنځه یو ورځنۍ او یوه ټېسټ لوبه شاملې دي

د سویلي افریقا او پاکستان لوبډلو ترمنځ به

سویلي افریقا له پاکستان څخه د شل اوریزو لوبو سیریز هم وګاټه

دویمه شل اوریزه سیالۍ کې سویلي افریقا لوبډلې پاکستان ته له زړه بوږنوونکې لوبې وروسته د ۱۱ منډو په توپیر ماتې ورکړه. په یاده سیالۍ کې د پاکستان لوبډلې وروستي توپ وهونکو د بابر اعظم چټکې ۹۰ منډې په سیند لاهو کړې او په اخره کې یې ښې وسوځولې. چې سریز یې په ۲-۰ وبایلو، پاکستان لوبډلې له دې وړاندې د ټېسټ او یو ورځنیو سیالیو سریز کې هم ماتې خوړلې ده. پاکستان او سویلي افریقا لوبډلو ترمنځ د درې شل اوریزو سیالیو دویمه لوبه کې پچه پاکستان وګټله، خو سویلي افریقا ته یې د توپوهنې بلنه ورکړه. د دویډ میلر ۶۵ او وین ډر ډسن ۴۵ منډو پاکستان ته د ۱۸۹ منډو هدف وټاکه. د پاکستان له خوا عثمان شینواري په وروستي اوور کې ۲۹ او په ټولو ۴ اوورونو کې ۶۲ منډې ورکړې. بل خوا حسن علي په ۴ اوورونو کې ۴۸ منډې ورکړې. نور دواړه هیڅ کومه ویکټه هم ترلاسه نه کړه. په ځواب کې بابر اعظم برق رفتار پیل وکړ، چې د ټاکلي هدف په ښېړولو کې یې خورا غوره اغېزمنه لوبه وکړه. خو وروسته پاکستان پرله پسې لوبغاړي له لاسه ورکړل او په وروستي اوور کې یې ۱۵ منډې پوره نه شوې کړای. په دې سره د پاکستان هغه ریکارډ چې په شل اوریزو سیالیو کې یې پرله پسې یوولس سریزونه ګټلي هم مات کړ. په یاد سریز کې دا دویم ځل دی، چې بریا ته له نږدې کېدو وروسته پاکستان سیالي بایلي. د یادونې وړ ده، چې پاکستان لوبډلې په لومړۍ سیالۍ کې د ۶ منډو په توپیر ماتې خوړلې وه. په دغه لوبه کې دویډ میلر په غوره ډګر ساتنه او په دې لوبه کې په څلورو منډو څورونه د غوره لوبغاړي جایزه خپله کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځو ته د خپلو حقونو د ساتنې او دفاع لپاره پوهاوی اړین دی

د هېواد په بېلا بېلو ولايتونو کې د ورځې په تېرېدو سره د رسنیو له لارې د ښځو او نجونو پر وړاندې د تاوتریخوالي د پېښو په برخه کې زړه بوږنوونکي رپوټونه خپرېږي که څه هم په دولتي ادارو کې د ښځو د حقونو د خوندي ساتلو لپاره د څو آمرتونه جوړ شوي خو له دولتي ادارو څخه د باندې د ښځو پر وړاندې په لوړه کچه تاوتریخوالی لیدل کېږي. د افغانستان د علومو اکاډمۍ غړې او محققې ته نوماند لیمه ((خیال)) د هېواد ورځپاڼې د خبریال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د هېواد شرایطو او وضعې ته په کتو سره د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی څنګه دی؟ داسې ووېل په افغانستان کې ښځې یوه مظلومه او محکومه طبقه ده مظلومیت او محکومیت ولې له پخوا راهیسې تراوسه زموږ په ټولنه کې شتون لري؟ یوه ښځه، چې په ټولنه کې ژوند کوي ځان یې د یوې مظلومې ښځې په توګه منلی دی. محکومیت له څه نه سرچینه اخلي؟ که چېرې یوه ښځه له خپلو حقونو، چې لوی خدای (ج) ورکړي خبره نه وي، د تل لپاره به تر ظلم او محکومیت لاندې ژوند پرمخ بیایي له هرڅه نه د مخه هغه حقونه، چې په اسلام کې ښځو ته ورکړل شوي، پرهغو باید پوه وي. دا چې ښځې په ټولنه او کورنۍ کې ژوند کوي پرخپلو حقونو باندې باید پوه وي. ښځې چې په یوه کورنۍ کې ژوند کوي پرمیندو، پېغلو او ورېندو څه حقونه لري او همداسې دوی پرخپله لور څه حقونه لري. کله، چې ښځې د خپلو حقونو په اړه مطالعه او زده کړه ونه لري او سربېره پردې هغه فضیلتونه، چې لوی خدای (ج) هغوی ته ورکړي پرې پوه نه وي او یا ځان ترې خبر نه کړي، تل به تر فشار او محکومیت لاندې وي زموږ په ټولنه کې، چې د یوې ښځې یا نجلۍ ژوند وڅېړو او وې ارزوو، چې دوی څنګه زده کړه او تحصیل کوي او یا داچې یوې ادارې ته د کار کولو لپاره درومي روښانه ده، چې ډېرې ستونزې به وګالي. د افغانستان په دودیزه ټولنه کې، چې کله یوه نجلۍ زده کړه کوي ورته له منفي اړخه کتل کېږي او آن د هغې کورنۍ ته په سپک نظر نه کتل کېږي. هغه نجونې یا ښځې چې وغواړي په یوه اداره کې د کارکولو

آغلې لیمه ((خیال))

غوښتنه وکړي، چې خپلې معنوي پانګې نورو ته ور ولېږدوي، دوی له ډېرو خنډونو او ستونزو سره مخ کېږي. د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی نه یوازې د نالوستو وګړو له خوا ترسره کېږي، بلکې د هېواد د تحصیل لرونکو او په اصطلاح د پوه او تجربه لرونکو کسانو له خوا هم ترسره کېږي. آغلې خیال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره څه باید ترسره شي؟ څرګنده کړه یوه مقوله ده، چې وایي حق چا ته نه ورکول کېږي حق اخیستل کېږي. په لومړي پړاو کې ښځې او نجونې له خپلو حقونو څخه ناخبره وي. له ټولنیز او اسلامي پلوه په مطالعه او ارزونه باندې پیل وکړي. همداسې هغه کتابونه، چې د ښځو د حقونو د پوهاوي په برخه کې د بېلابېلو لیکوالانو له خوا لیکل شوي، هغوی ته باید جدي پاملرنه وکړي، څو دوی وتوانېږي په ټولنه کې خپل حقونه ترلاسه کړای شي. د حقونو ترلاسه کول پرته له مطالعې، زده کړې او څېړنې نه شي ترلاسه کېدای. د هېواد په لرې پرتو سیمو کې، چې د خلکو ترمنځ تاوتریخوالی را منځ ته کېږي د یوې ښځې یا نجلۍ په قرباني کولو سره، چې مور او تاسې ورته بدل وایو، جګړه او تاوتریخوالی پای مومي په بدو کې ورکړل شوې نجلۍ ته د ټولنې د یوې غړې په توګه حق نه دی ورکړل شوی دا د ټولنې یوه اضافي غړې شمېرل کېږي، چې یوازې په بدو کې د ورکولو په توګه ترې ګټه اخیستل کېږي. په هر حال په ډېره خواشینۍ سره باید ووېل شي چې په بدو کې ورکړل شوې ښځه یا نجلۍ له خپلو حقونو څخه بې خبره او د پردیو په مقابل کې په بدو کې د ورکولو هر ډول ستونزې مني دا نجونې په دې اند دي، چې د پیدایښت له ورځې رما ژوند او برخلیک همداسې طرحه شوی دی. د نجونو او ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره یوازې لاره زده کړه، تحصیل، پوهه او مطالعه کول دي. له هرڅه د مخه ښځه او نجلۍ باید له خپلو حقونو پوه او باخبره وي او د دوی پر منځ کې د پوهاوي بهیر تل پرسل باید دوامداره وساتل شي تر څو له خپلو حقه حقونو څخه په کلکه دفاع وکړای شي کله، چې یوه ښځه پرخپل حق پوه وي د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې هم پوه وي کله، چې یې اولادونه یا ماشومان غوټېږي او دوونه کوي یا هغوی هم د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې پوه وي او دا لړۍ د تل لپاره دوام مومي.

آغلې لیمې ((خیال)) د دې پوښتنې په ځواب کې، چې حکومت د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره نورې کومې چارې باید ترسره کړي؟ ډاګېزه کړه دا، چې ښځې او نجونې خپل حقونه ترلاسه کړي په لومړي ګام کې لکه مخکې مې، چې ووېل دا کار له کورنۍ څخه پیلېږي. کورنۍ دنده لري، چې د خپلو نارینه اولادونو ترڅنګ خپلو لوڼو ته هم د زده کړې او تحصیل حق ورکړي او د هغوی ترمنځ توپیر ونه کړي نجونې د زور او فشار له لارې ودونو ته اړ نه کړل شي دولت د ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره هلې ځلې کوي او کله، چې د ښځو لپاره ورځ را ورسېږي د غونډو په جوړولو لاس پورې کوي. ښځې په دغو غونډو کې ګډون کوي، خو بیا هم ګورو چې د ښځو د حقونو په ورکولو او اخیستلو کې کمزورتیا لیدل کېږي. له هرڅه د مخه د هلکانو او نجونو حقونه باید برابر کړای شي، نجونې پرته له توپیر څخه باید ښوونځي، پوهنتون او د نورو لوړو زده کړو لپاره بهرنیو هېوادونو ته پرېښودل شي. د دې ترڅنګ نجونې باید په خپله خوښه او د خپلې مفکورې برابر ځان ته د ژوند ملګری ولټوي او له هغه سره واده وکړي او په ټولنه کې دې له نارینه و سره اوږه په اوږه کار وکړي او سربېره پردې نارینه هم دنده لري، چې ښځینه طبقې په خپل قطار کې ومني او ورته درناوی وکړي.

دې زیاته کړه: د ولسمشرۍ کاندیدانو ته، چې ګورو ټول یې نارینه دي، ښځې د ګوتو په شمېر دي پخوا هم په ټاکنو کې ډېره لږ ترسره شوې دي. د ښځو ونډه په دغو ټاکنو کې ډېره کمزورې وه. په ټاکنو کې ښځو ته دا ویل کېږي تاسې د کاندید کېدو حق لري خو په عمل کې دا کار ډېر کمزوری دی دولت دنده لري، چې په هېواد کې د امنیت او ثبات د خوندي ساتلو ترڅنګ د ښځو او نجونو امنیت ته هم ډېره پاملرنه وکړي او د زده کړې او تحصیل زمینه ورته په لوړه کچه برابره کړي که څه هم، ښځې په ادارو کې دندې ترسره کوي، خو د دوی د پرمختګ پر وړاندې لوی لوی خنډونه شتون لري او دوی هم خپل کارونه دوام ورکوي په هرحال د راولاړو خنډونو او ستونزو پر وړاندې بیا هم سرټیټي درېدلي او هر ډول ستونزې تر شا پرېږدي او په بریالیتوب خپل ورځني کارونه پرمخ وړي.

محبوب ـ هېواد

((په بېلابېلو ولایتونو کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو کار پیل شوی))

د پوهنې وزارت وايي د ولسمشر غني د حکم له مخې یې په هېواد کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړېدو کار پیل کړی دی. د دغه وزارت ویاندې نوریه نزهت وايي د پوهنې وزارت د ولسمشر غني له خوا د شپږ زره ښوونځیو د زمینې پر بنسټ د ۲۷۰۰ ښوونځیو کارونه په ۱۳۹۷ کال کې پیل کړي دي. دا وايي: ((دا جوړولو لپاره د یوه واضح مېکانیزم د جوړولو په ټینګار سره ووېل په نوي کال کې د ښوونځیو د زنګ تر وهلو باید د ودانیو د جوړولو په برخه کې لازم پرمختګ رامنځته شي. ولسمشر غني پر والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو هم غږ وکړ، چې له دې برخې سره پر وخت وزارتونو ترمنځ د کارونو د پرمختګ او څارنې لپاره همغږي ډېره زیاته شوې. د ولسمشر د حکم له مخې، یوه پلاوي به همغږۍ سره د کار پرمخ بیولو لپاره جوړه شوې ده. ((د کلیو او پراختیا وزارت د معلوماتو له مخې، د پوهنې وزارت د ښوونځیو د جوړولو ځای او لست دغه

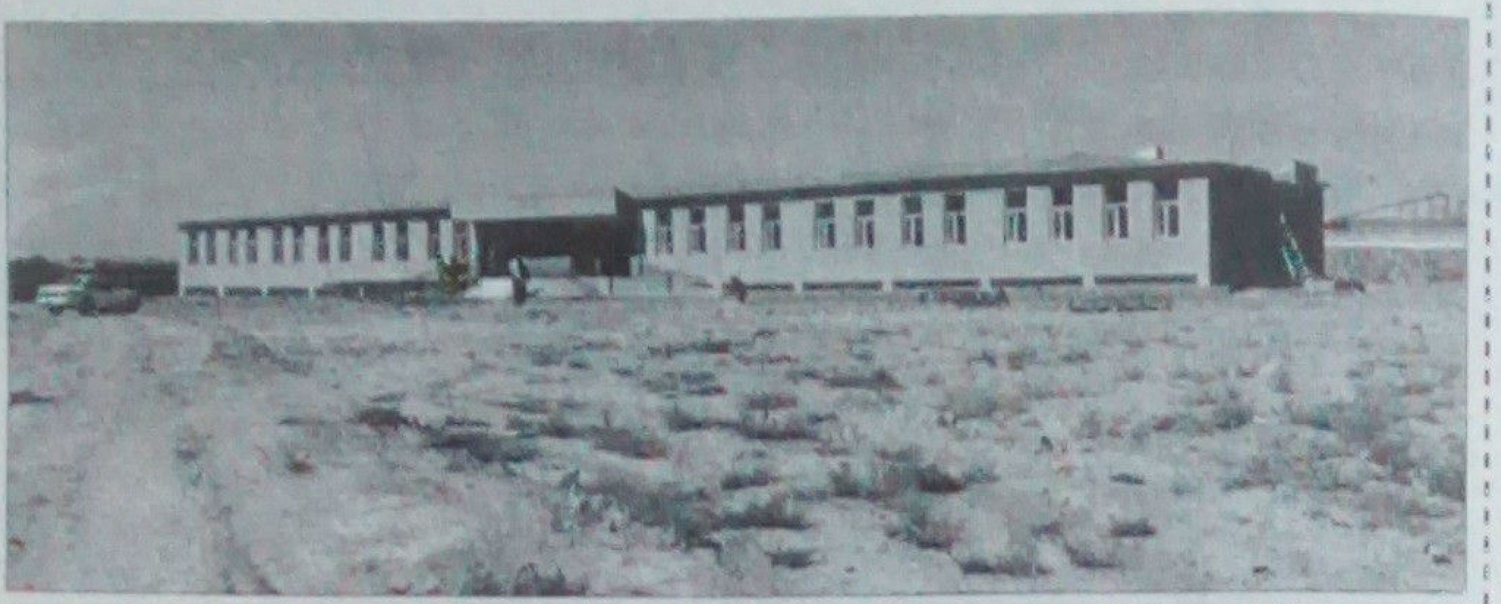

پروګرام عملاً پیل او موږ اوس د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو چارې پیل کړې او نور ښوونځي به په راتلونکي کال کې جوړ شي.)) آغلې نزهت وايي د دغه پروګرام لپاره ۱۷۵ میلیونه ډالر په پام کې نیول شوي، چې د نړیوال بانک او د پوهنې وزارت د ملاتړو بنسټونو له خوا ورکول کېږي. دا په داسې حال کې ده چې ولسمشر محمد اشرف غني روانه اوونۍ د ښوونځیو د مځکو لپاره د پلان ترتیب یوې غونډې ته، چې په ارګ کې جوړه شوې وه، د ښوونځیو د جوړولو په برخه کې پر چټک پرمختګ ټینګار وکړ. ولسمشر غني د شپږ زره ښوونځیو د همکارۍ وکړي. ولسمشر محمد اشرف غني په ۱۳۹۷ کال کې د نوي ښوونیز کال له پیل سره ژمنه وکړه، چې د دوو کلونو په موده کې به شپږ زره ښوونځي جوړ شي. چې له دې کار سره به په هېواد کې د ښوونځیو د کمښت ستونزه حل شي. له دې سره د کلیو او پراختیا وزارت چارواکي د پوهنې له وزارت سره په ګډه همغږۍ او همکارۍ ښوونځیو له د ودانیو جوړولو په برخه کې د پرمختګ خبر ورکوي. د یاد وزارت سلاکار محمد جیلاني په دې اړه وايي: ((کارونه په ډېر په شان سره پرمخ روان دي او اوس د ښوونځیو په پرلپسې د دواړو وزارتونو سپارل او له هغې وروسته یې د جوړولو اقدام کېږي. داګام داسې وخت اخیستل شوی، چې د افغانستان د بېلابېلو ولایتونو د شکایتونو پر بنسټ ډېرې سیمې ښوونځي نه لري او زده کوونکي یې یا په سړه هوا او یا کله له سوځنده لمر لاندې په درس بوخت وي. له دې سره د پوهنې وزارت پخواني مرستیال صدیق پتمن د ښوونځیو لپاره د ودانیو جوړول د زده کوونکو او ښوونکو د ستونزو د حل لپاره یو مهم ګام ګڼي او وايي، چې له جوړولو وروسته یې باید خلک په ساتلو کې مهم رول ادا کړي.

یوسف خدران

مسکو د افغان حکومت، د وسله والو او سیاسي

خواشیني څرګنده کړې او ویلي یې دي ((موږ حاضر یو چې اصولو ته شا کړو او د دې لپاره چې په واکه لري شوي، هر اړخ د اصولو لورته بې مخه کړي ده.)) اجرایه رییس عبدالله عبدالله ورپسې ټوئیټونو ووېل چې طالبان له خپل امارت پرته بل څه نه مني او نه یې په تدریج کې کوم بدلون راغلی. ده زیاته کړه: ((خو له دې سره سره خینې سیاسیون فکر کوي چې د حکومت د تخریب لپاره هر څه جایز دي په کار ده چې د سولې جبهه د حالاتو د اداره کولو لپاره یو بل ته لاسونه ورکړي.)) د مسکو په غونډه کې به طالبانو غالباً خپل هغه دریځ نرم کړي چې عباس ستانکزي به وروستیو ورځو کې د افغانستان د ملي امنیتي او ملکي اورګانونو په اړه څرګند کړي وو. ستانکزي ویلي چې که طالبان واک ته ورسېږي، د افغانستان ملي اردو، ملي پولیس او نورې امنیتي ادارې به منحل کړي او د ملي شورا پرځای به د علماوو شورا جوړه کړي. د ستانکزي دا څرګندونې د ډېرو افغانانو له سخت غبرګون سره مخامخ شوې او هغه د پاکستان د ارمانونو جز وګڼل شو پاکستان په لویه کچه هڅه کوي چې د محاصبو په لاس د افغانستان ملي امنیتي اداري او تاسیسات ونړول کړل.

د امریکا سنا د افغانستان او سوریې په اړه ...

د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوې مصوبه به د مخې ځینې د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي. د سنا مجلس چې جمهوري غوښتونکي په کې اکثریت دي، مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت د منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ټرمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په دسمبر میاشت کې د مصوبې په ترڅ کې د سعودي قدرتمند شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د ((قتل په قضیه)) کې ګرم ګڼلی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې، چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي.

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو...

سلګونه کسان راټول شوي وو او د پښتون ژغورنې غورځنګ له غړو سره یې د ارمان لوڼي د وژل کېدو په تړاو غمشریکي وکړه په کابل، ننګرهار او کونړ کې راټول شویو خلکو د نوموړي غایبانه جنازې هم وکړې. د افغانستان په بېلابېلو سیمو کې په احتجاجي بڼه دا راټولېدنې له هغې یوه ورځ وروسته کېږي، چې د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی ارمان لوڼی د بلوچستان په لورالایي سیمه کې د پولیسو له خوا په اخ او ډب کې ووژل شو. د دغې غورځنګ مشر منظور پښتین وایي، چې پاکستاني پولیسو له ارمان لوڼي سره تاوتریخوالی کړی او په بې رحمانه ډول یې وژلی. د ارمان لوڼی له وژل کېدو وروسته په حواله رسنیو کې خپرې شوي ویډیوګانې او د پښتون ژغورنې غورځنګ وینا وې ښیي، چې د پاکستان حکومت یو ځل بیا د تاوتریخوالي هڅه کړې او هغو خلکو ته یې اجازه نه ورکونه، چې ژوب او قلعه سیف الله ته د نوموړي جنازې ته روان وو. ارمان لوڼی د منظور پښتین په مشرۍ د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی او د غورځنګ د علمي فعالې وړانګې لوڼي ورور و ۳۵ کلن ارمان په کالج کې د پښتو ادبیاتو استاد و، واده یې کړی و او دری لوڼې ترې پاتې شوې دا د پښتون ژغورنې غورځنګ د ملاتړو او پلویانو لومړی کس نه دی، چې وژل کېږي، بلکې له دې وړاندې هم د مشال خان، طاهر داوړ او د نقیب الله محسود په څېر نور ځوانان هم وژل شوي، خو چا یې سیناوی نه دی کړی، په هرحال په دغو احتجاجونو کې غوښتنه وشوه، چې له دې وروسته باید د بشري حقونو تر هر بنسټه دا غږ ورسول شي چې دوی عدالت او حساب غواړي.

د غونډې له منځه اسرار کریمزي ووېل: ((په ټولو نړیوالو فورمونو، په ملګرو ملتونو او د بشري حقونو په هر بنسټ غږ کوو، چې په دغو ستونزو نورې سترګې پټې نه کړي، افغانان او د لر او بر پښتانه مشران، لیکوالان او سیاسي مبارزین باید نور راپورته شي او زموږ ستونزې نړیوالو ته وړاندې کړي.)) د دې ترڅنګ د ارمان لوڼي وژنې د ټولنیزو رسنیو فیسبوک، ټویټر او په نورو سایټونو هم تند غبرګونونه راپارولي. د پاکستان حکومت په رسمي توګه تر اوسه څه نه دي ویلي، خو په پاکستان او افغانستان کې د خلکو احتجاجي غونډې او غبرګونونه په ډېرېدو دي.

د بلوچستان په کلا سیف الله کې د پښتون ژغورنې غورځنګ د مخکښ غړي محمد ابراهیم ارمان لوڼي جنازې ته سلګونه کسان ورغلي وو. د پښتون ژغورنې غورځنګ غړي وايي چې دی د تېرې شنبې په ماښام خپل کور ته د ستنېدو پر مهال د پولیسو له خوا د ټوپک په کنداغونو وهل شوی او ساه یې ورکړې ده. د لوڼي په جنازه کې د پښتون ژغورنې د غورځنګ مشر منظور احمد پښتین د پاکستان حکومت د پښتنو په ترور او ځورولو تورن کړ او ویې ویل چې: پښتون قوم ته تور ژمی نه دی پاتې. نوموړي زیاته کړه: ((زه د خدای په پاک قران قسم خورم چې د ده وینې به کله هم موږ معاف نه کړو.)) د منظور احمد پښتین له هرې خبرې سره به د ارمان لوڼي د جنازې ګډونوالو ((موږ عدالت غواړو)) شعارونه ورکول. پښتین زیاته کړه، ابراهیم لوڼی ځکه شهید کړای شو

پښتونخوا ته سترګې نیولې دي، خو دا لوبه به راځنځه ونه ګټي.)) د بلوچستان ایالت په کلا سیف الله کې د ارمان لوڼي جنازې ته په منظور پښتین سربېره د پاکستان د پارلمان غړي محسن داوړ، علي وزیر، د پښتونخوا ملي عوامي ګوند

متحدو ایالتونو په پلازمېنې او په خپلو اروپایي ښارونو کې د پښتنو له خوا احتجاجي غونډې شوې دي اعتراض کوونکو کې لا یې ... د ارمان لوڼي د قاتلانو لپاره سزا غواړي او وايي چې په دې اړه باید سمدستي

قیامت کله په یوه سیمه او کله هم په بله سیمه تېرېږي، خو پښتانه لاهم له دې بلاڅخه نه دي خلاص او ددې هر څه ترټولو لوی ذمه وار پاکستان د پاکستان پوځ او استخبارات دي، چې هم یې لرپښتانه په ترهګرو ووژل، بیا یې د ترهګرو په نامه په خپله ووژل بیا یې د ترهګرو په نامه په خپله او اوس هم په زندانونو کې ژوند تېروي کله چې پاکستاني پولیسو د پښتون ژغورنې غورځنګ مخکښ مبارز او د غورځنګ د کور کمېټې ممبر پروفیسور آرمان لوڼی په شهادت ورساوه، چې ټول لر او بر پښتانه یې ولړزول، بیا چې د شهید ارمان لوڼي جنازې ته د پښتون ژغورنې غورځنګ مشران او بلوڅان ورتلل، نو پاکستاني پوځیانو ورته په لارو کې خنډونه اچول او آن په خینو سیمو کې یې پرې ډزې هم وکړې کله چې منظور پښتین، علي وزیر او محسن داوړ د یوې قافلې په شکل روان و، نو هم په لاره کې پرې پاکستاني پوځیانو ډزې وکړې، چې د علي وزیر د موټر شیشه یې هم ورماته کړه. له څو ورځو راهیسې په ټول لر او بر پښتون وطن کې ماتم دی، ټول خلک د آرمان لوڼي په شهادت سره سترګې ژاړي، خو که چېرته تاسې پاکستاني رسنۍ وګورئ، نو دوه کرښې خبر به پیدا نه کړئ، چې کومه پاکستاني رسنۍ کې دې د آرمان لوڼي د شهادت یاد دومره لوی جنازې په اړه هم د منظور پښتین او دغه په ملګرو د خنډونو، ډزو او نورو پېښو په اړه چېرته خبره شوې وي. دخپل پښتون ورور په غم به ټوله نړۍ

کې یوازې پښتون ژاړي او داخبره ځینې چې په پاکستان کې دې وایي، چې پنجابي یې مشر ورور دی، هماغه مشر ورور یې آن له پېژندلو او په درد د اوښکو تویولو پرځای ورته خنداوې هم کوي، په رسنیو کې خو هیڅ هم نشته. یا چې پښتنو ټولنیزې رسنۍ په خپله ګټه کارولي اوټول پښتون قوم یې په ټولنیزو رسنیو له خپلو تکلیفونو خبر کړی دی، په داسې وخت کې بیا پنجابي او دپنجابي تالي څټو پښتنو بېرته په پښتو رشخندونه پیل کړي دي او په یو نوم اوبل نوم وریې توره ورتړي.

هغه چې به یې د لر او برپو افغان ناره وهله هغه همدا ناره وه، چې که په لر کې څه کېږي پښتون ولس پرې توټه توټه کېږي، پښتانه باید په دې حالت کې په هرڅه ځان نه پوه کړي چې پنجاب، پرون د دوی خپل و، نه نن دی، اونه به هم سبا شي، پرون هم پښتانه د پښتو په غم ژړېدل، نن هم او سبا به هم پښتانه دپښتنو په غم ژړېږي.

دیوه راډیو په خپل مطلب کې لیکلي، چې دیوې پاکستانۍ رسنۍ له یوه مشر څخه یې پوښتنه وکړه چې ولې یې دآرمان لوڼي د مرګ خبر انعکاس ورنه کړ، هغه ورته د نوم نه ښودلو په شرط کې ویلي، چې سرې مچګنۍ ولې به ځان پسې راوپاروو، نه سرو مچیو څخه یې معنا دپاکستان پوځ او استخبارات دي، چې ټولې رسنۍ یې په دې پابندې کړې، چې دپښتون ژغورنې غورځنګ اړوند هیڅ خبر به نه خپروي

چې د ده په خبره په بلوچستان کې یې په پښتون مېشتو سیمو کې د تشدد ناره لړۍ، د پیل مخالفت کاوه. ښاغلي پښتین زیاته کړه: ((دوی په لورالایي کې اول په پولیسو حمله وکړې، کله یې په ځان وکړي، کله پرمشر، کله پر ملا او کله یې هم پر ډاکټر وار، مقصد یې دا و چې خلک له دې حالاتو سره عادت کړي. دوی په وطن کې د جنګ فضا جوړوي، ارمان لوڼي د دې مخالفت کاوه. دوی په دې جنګ خیبر پښتونخوا وخوړله، دوی په دې جنګ فاټا وخوړله او اوس یې جنوبي

بو مشر نواب ایاز خان جوګیزي او د پښتون ژغورنې غړو او ځایي خلکو برخه اخیستې وه. دوی اکثرو د بلوچستان د لورالایي پولیس ملامتول چې ارمان لوڼی یې شهید کړی، خو د بلوچستان د کورنیو چارو وزیر میر ضیاالله لانګو بیا وایي چې ارمان لوڼي د پولیسو د تشدد له وجې نه، بلکې د زړه د حرکت د بندېدو له امله ساه ورکړې. له کله چې ارمان لوڼي ساه ورکړې دا لومړی وار و چې یو پاکستاني چارواکی په دې اړه نظر ورکوي. د ارمان لوڼي له شهید کېدو یې وروسته د افغانستان په ځینو ښارونو، د

پلټنې وشي. د پاکستان معرضو استخباراتي اوپوځي کړیو نه یوازې د کورویښتنو مخکښ مشران، بلکې پاکستان ته کډه شوي افغانان اوپښتانه هم په بېلابېلو ځایونو په نښه کړي، وژني، نیولي او بندیان کړي او هغه افغان کډوال یې هم وژلي او ټپي کړي چې د افغانستان پرضد یې د جګړو لپاره د ترهګرو له لیکو سره په یو ځای کېدو څخه ډډه کړې ده. له کله راهیسې چې ترهګرۍ اور په دې سیمه بل شوی، له هغه وخت راهیسې پرپښتنو قیامت روان دی. دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فراه کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي

د افغانستان په فراه ولایت کې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي او ۷ نور ټپیان شوي دي. د ولایت د پولیسو ویاند وېلي چې حکومتي ځواکونو له تېرو ۲۴ ساعتونو راهیسې د طالبانو ځایونه په نښه کړي او دا عملیات به په فراه او نورو سیمو کې جریان ولري. په ورته وخت کې د طالبانو د خپلو او ترهګریزو فعالیتونو د مخنیوي لپاره په ټول هېواد کې عملیات دوام لري او په پام کې ده، چې افغان ځواکونه به په روان ژمي کې په دغو عملیاتو کې سترې سترې لاسته راوړنې ولري

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۷ د سلواغې ۱۷ مه د ۱۴۴۰ ق د جمادي الاول ۳۰ مه د 6/2/2019

د بلخ اوسېدونکي د سولې او امنیتي ځواکونو ملاتړي دي

دبلخ د مدني بنسټونو فعالینو ، فرهنګیانو اومحصلانو په هېواد کې دامنیتي ځواکونو او دسولې بهیر ملاتړ وکړ. د مدني اوفرهنګي بنسټونو یوشمېر غړو او محصلانو دبلخ دولایتي شورا په ریاست کې په غونډه کې له امنیتي ځواکونو او د سولې له بهیر سره خپل ملاتړ څرګند کړ او وې ویل موږ هغه سوله غواړو چې په هغه کې عدالت، د خلکو د حقوقوتامینول او ملي مدني او فرهنګي ارزښتونه په کې وساتل شي دغه راز دوی دافغانستان داردو د ړنګولو په باب دطالبانو د یو مشر ادعا وغندله او وې ویل، چې موږ سوله غواړو، خو د هېواد د جېلوټکی او دموکراسی دنه منځه وړلو او د حکومت او امنیتي ځواکونو ړنګول نه غواړو

باختر

پنتاګون د داعش د بیا پیاوړي کېدو خبرداری ورکړی

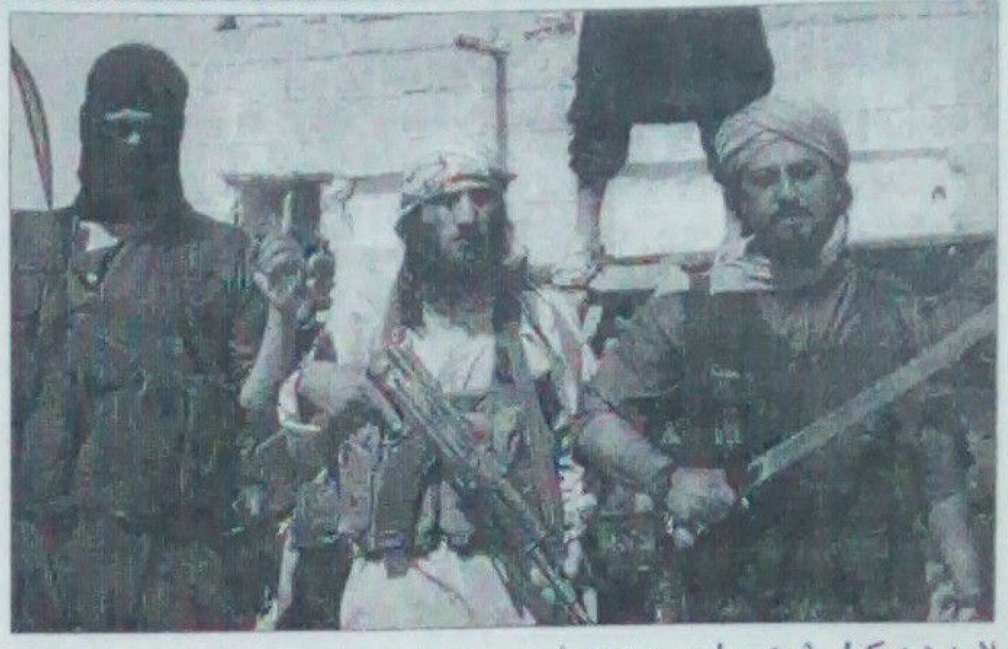

ویل کېدل چې ګنې په سوریه کې داعش ته په ماتې ورکولو سره د امریکا دمتحدو ایالتونو پوځ په سوریه کې خپل هدف ته رسېدلی دی، خو د پنتاګون د اټکلونو پر اساس له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د ایستلو پلان کېدای شي ناوړه پایلې ولري . له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د رایستلو پلان تر اعلان وروسته د امریکا متحدو ایالاتو د دفاع وزارت پنتاګون اندېښنه ښوولې چې افراطي ډله داعش کېدای شي یووار بیا پیاوړې شي. پنتاګون په رپوټ کې ویلي چې بې له مناسب فشاره کېدای شي داعش «احتمالاً له شپږو تر دوولسو میاشتو پورې بېرته سر راپورته کړي» او له لاسه د ورکړل شوې ساحې یوه برخه بېرته ونیسي. واشنګټن اټکل کوي چې داعش اوس هم د تهاجمي حالت توان لري. د «سوریې دیموکراتیک ځواکونو» په نوم جنګیالي چې د کردانو د ولس ساتونکو ملېشو (YPG) تر کنټرول لاندې جنګېږي، د ائتلافي ځواکونو مرستې ته ډېره اړتیا لري، خو ترکیه چې د همدغه ائتلاف برخه ده، د کردانو ولس ساتونکو ملېشو ته د ترهګرې سازمان په سترګه ګوري. په رپوټ کې دې ته هم اشاره شوې چې ترکیې له ۲۰۱۷م کال راهیسې د داعش پر وړاندې په هېڅ ډول مخکښو عملیاتو کې برخه نه ده اخیستې. د چهارشنبې په ورځ په واشنګټن کې د داعش ضد ائتلاف د بهرنیو چارو وزیرانو غونډه رابلل شوې چې د جرمنې د بهرنیو چارو وزیر هایکو ماس هم په کې ګډون کوي. د امریکا متحدو ایالتونو ولسمشر ډونالډ ټرمپ د ډسمبر میاشتې په منځ کې له سوریې څخه د خپلو ټولو ۲۰۰۰ عسکرو د راستلو اعلام وکړ، خو تر اوسه یې په دې هکله مهالوېش نه دی په ډاګه کړی، خو په دې وروستیو کې یې ټینګار وکړ چې «که اړتیا وه، موږ به بېرته راستانه شو» زموږ ډېری چټکې الوتکې لرو، موږ ډېرې ښې بار وړونکې الوتکې هم لرو. خو د امریکا ولسمشر ټرمپ په عین حال کې ډاډ ورکړ چې امریکا به په عراق کې خپل عسکر پرېږدي هغه زیاته کړه چې امریکا به له عراق څخه ایران څاري. خو په داسې حال کې چې له سوریې څخه په ګړندي عسکر را باسي، په عین وخت کې به له دغه ځایه له داعش جنګیالو سره هم جګړې ته دوام ورکړي، خو د دوشنبې په ورځ د امریکا کانګرس داسې مصوبه په لوی اکثریت سره تصویب کړه، چې له سوریې او افغانستانه بې د امریکا د ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ پلان رد کړ

بهرني لنډ خبرونه

د جرمني او جاپان د همکاریو د پراختیا هڅې

د جرمني صدراعظمې انګلا میرکل د جرمني او جاپان ترمنځ د لا زیاتې اقتصادي همکارۍ خبره کړې جاپان ته د هغې دوه ورځنۍ سفر په پیل کې آغلې میرکل وېلي چې جرمني به په «ډېره لیوالتیا» سره د جاپان د جیشل احدا په برخه کې همکاري وکړي جاپان سږ کال د شلو مخکښو صنعتي او صنعتي کېدو په درشل کې هېوادونو د غونډې مشري پر غاړه لري دغه غونډه به د جون میاشتې په پای په اوساکا کې جوړه شي.

ایران د اسلامي انقلاب په مناسبت زرګونه زندانیان بخښي

اسنا خبري آژانس په حواله د قضا مشر صدیق آملي لاریجاني ویل «تقریباً ۵۰۰۰۰ زندانیان به له بنده آزاد شي او یا به یې د سزا موده لنډه شي» په ایران کې د رسمي شمېرو له مخې کابو ۲۵۰۰۰۰ زندانیان دي دا چې دا عفوه به پر سیاسي بندیانو هم صدق وکړي او که نه، لاریجاني یې په هلکه څه ونه ویل د ایران حکومت د دغه هېواد د اسلامي انقلاب د ۴۰ کلیزې په مناسبت بېلابېلو شمېر زندانیانو ته عمومي بخښنه وکړې د

امریکا د ونزویلا د موقت حکومت په رسمیت پېژندلو هرکلی کړی

د امریکا د بهرنیو چارو وزیر د څو اروپایي هېوادونو له خوا د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو هرکلی وکړ. مایک پامپیو د ورمه ورځ په اعلامیه کې د اروپایي ټولنې د نورو هېوادونو په ګډون له یولو هېوادونو وغوښتل، چې د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو سره د ونزویلا د خلکو ملاتړ وکړي. فرانسه، جرمني، برتانیا، اتریش، ډنمارک، لاتویا، لیتوانیا، اسپانیا، سویډن، چک او هالنډ هغه هېوادونه دي، چې خوان ګوایدو یې د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه په رسمیت وپېژانده

مادورو
که سپینه ماڼۍ مداخله وکړي، په وینو به ولړله شي

په توګه پېژندلی دی دا کار وروسته تر هغه شوی، چې د ونزویلا ولسمشر نیکولاس مادورو د اروپایي ټولنې له خوا تر ورمې ورځې د وخت ټاکنو لپاره ورکړل شوی ضرب الاجل رد کړ ګوایدو چې د امریکا ملاتړ ورسره دی، تېره میاشت ځان لنډمهالی ولسمشر اعلام کړ برتانیا، فرانسې، اسپانیا او نورو اروپایي هېوادونو په ونزویلا کې مخالف مشر خوان ګوایدو د هېواد د لنډمهالي مشر

په سومالیا کې موټر بم ۱۴ کسان وژلي

د پولیسو په حواله د سومالیا په پلازمېنه موګادیشو کې د یوه سوداګریز مرکز مخې ته د موټر بم چاودنې په نتیجه کې ۱۴ کسان وژل شوي دي. د دوشنبې ورځې په دې پېښه کې ۱۰ کسان ټپیان شوي هم دي. د الشباب ترهګرې ډلې د برید پړه منلې ده. د دغې ډلې له خوا ویل شوي چې د برید هدف د دولتي چارواکو یوه غونډه وه چې د ودانۍ ترڅنګ په پراته یوه رستورانت کې جوړېده.

په متحدو عربي اماراتو کې د پاپ پراخ هرکلی

د نړۍ د کاتولیکي عیسویانو مذهبي مشر پاپ فرانسسکوس ته په متحدو عربي اماراتو کې د تومورې د تاریخي سفر پیل ته په شاندارو مراسمو سره پراخ هرکلی وویل شو دا عربي ټاپو ته چې د اسلام زانګو بلل کېږي، د یوه کاتولیکي مشر لومړی سفر دی. پاپ به وروسته یوې څو مذهبي غونډې ته وینا وکړي.

له بهرنیو منابعو څخه

د مخالفینو پر ضد ځمکني عملیات له لاسته...

چارواکي همدا شان زیاتوي چې په غزني کې د طالبانو له زندانه ۳۸ کسان چې د ملي اردو سرتېري هم په کې وو، ازاد شوي. په بولېږه توګه په ژمي کې په افغانستان کې جګړه کمېږي، خو روان کال بیا هم د افغان دولت وسله وال مخالفین په افغان ځواکونو حملې کوي. تازه وسله والو طالبانو په کندوز کې په حمله کې ۲۵ افغان سرتېري شهیدان کړي او څینې یې ټپیان کړي دي. د ولسي جرګې د کورني امنیت کمېسیون که څه هم ځمکني عملیات بریالي بولي، خو ټینګار کوي چې د ملکي مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره باید په دقیقه توګه ترسره شي. د دغه کمېسیون غړي نواب منګل وایي: «ځمکني عملیات کبور تمام شوي، دښمن ته یې کې تلفات اوښتي، افغان ملي اردو باید له هوايي حملو او کمانډو یي عملیات چې ډېر ګټور ثابت شوي، کار واخلي، په دې سره به دښمن ونه شي کولای چې ځانې پوستې ولري.» ښاغلی منګل زیاتوي، افغان حکومت باید له وخته په استفادې په ژمي کې خپل عملیات چټک کړي، چې د دښمن د قوماندې مرکزونه له منځه یووړل شي او د امنیت په اړه چې له ولس سره کومې اندېښنې پیدا شوې، هغه له منځه ولاړې شي. طالبانو تېول شوې او ورسره په ځینو ولایتونو کې حضور، ګواښونه هم له منځه تللي دي. د دغه وزارت ویاند غفور احمد جاوید پروین ازادی راپور نه ویلي، دغه عملیات چې په بېلابېلو ولایتونو کې روان دي او تر پسرلي به دوام وکړي.

دی زیاتوي: «نه یوازې دغه عملیات ډېر بریالي وو، دښمن، داعش، طالبانو د دوی سیمه‌ییزو قوماندانانو او زورواکو ته زیاته مرګ ژوبله اوښتې، د دوی لس‌ګونه قوماندانان او ملګران په کې وژل شوي، دښمن د ستراتیژیک موادو ځایونه، چې د دوی مالي ملاتړي دي، له منځه وړل شوي.» ښاغلي جاوید زیاتوي، په کاپیسا، غزني، کندهار، هرات، بلخ، جوزجان، فاریاب، وردګو، ارزګان، فراه، ننګرهار، کونړ او هلمند ولایتونو کې روان دي. دا چې په دغو عملیاتو کې په څومره شمېر کې وسله والو مخالفانو ته مرګ ژوبله اوښتې، د ملي دفاع وزارت ویاند یې په اړه کره معلومات ورنه کړل. د ملي دفاع وزارت وایي چې په ننګرهار کې په هسکې مېنې ولسوالۍ کې له داعشه ګوزګورۍ او په تې کوټ او کوټ ولسوالیو کې څینې سیمې له طالبانو پاکې شوې دي. د دغه وزارت په وینا، په هلمند، ارزګان، غزني، کندهار او نورو ولایتونو کې هم پر طالبانو ځمکني عملیات روان وو، او وسله والو ته په کې درنه مرګ ژوبله اوښتې. حکومت تر واکه لاندې راغلي دي. د افغانستان ملي دفاع وزارت وایي چې په روانو ژمنیو عملیاتو کې څینې مهمې سیمې له داعش او

په پاکستان کې د افغانستان سفیر د پوځ له مشر سره پر سوله غږېدلی

په اسلام اباد کې د افغانستان سفیر لېدلي چې په‌دې وروستیو کې د

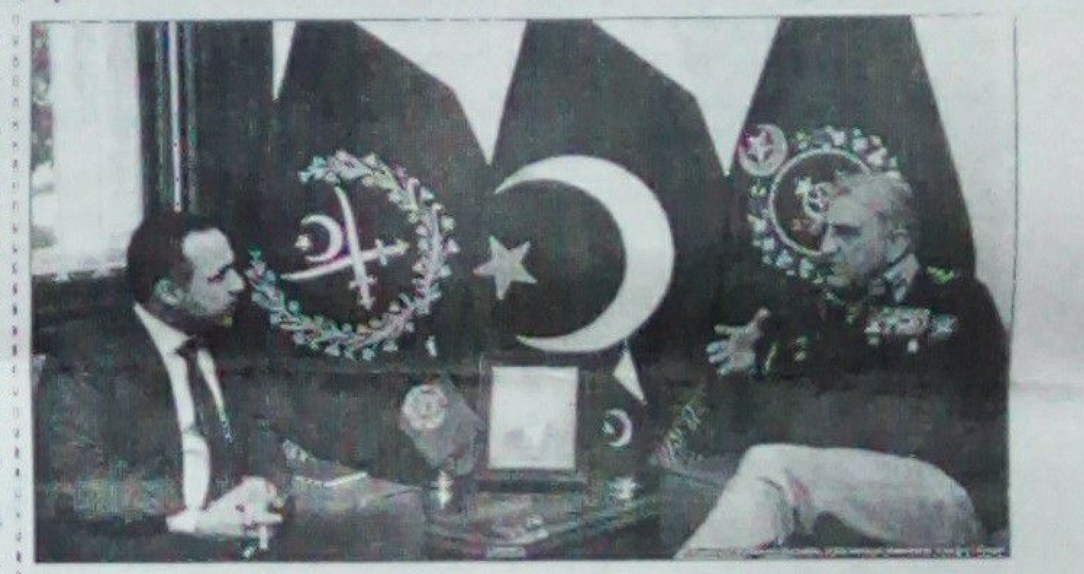

شکرالله عاطف مشعل د پاکستان د پوځ له مشر جنرال قمر جاوید باجوه سره د افغان سولې د روانې پروسې په ګډون په یو لړ مسایلو خبرې کړې دي. د پاکستانې پوځ مطبوعاتي څانګې «ISPR» په‌دې اړه په بیان کې ویلي چې جنرال باجوه او عاطف مشعل د دوشنبې په ورځ لیدلي دي. بیان کاږي: «په‌دغه لیدنه کې پر نورو مسایلو سربېره په دوه اړخیزو اړیکو، د سیمې د امنیت په څانګړې توګه د افغانستان د سولې پروسې پر روان بهیر بحث کړی دی.» په عین حال کې بیا په اسلام اباد کې افغان سفارت وایي چې د افغانستان سفیر د پاکستان د پوځ له مشر سره په لیدنه کې: «د دوه اړخیزه اړیکو په پیاوړتیا، افغان سولې، له طالبانو سره د افغان حکومت په مستقیمې مذاکرې او یو شمېر نورو اړوندو موضوعاتو خبرې وشوې.» په پاکستان کې د افغانستان سفیر په‌داسې وخت کې د پاکستاني پوځ له مشر سره خبرو له لارې په افغانستان کې د شخړې د حل لپاره د امریکا هڅې ګړندۍ شوې دي. افغان طالبانو څو ورځې مخکې په قطر کې د افغانستان د سولې پروسې لپاره د امریکا له ځانګړي استازي زلمي خلیلزاد سره شپږ ورځنۍ مذاکرات وکړل او د سولې په اړه یې بحث وکړ. خلیلزاد قطر ته تر سفر مخکې د اسلام اباد دوه ورځنۍ دوره هم کړې او له سیاسي او پوځي مشرانو سره یې لیدلي وو. د پاکستان سیاسي او پوځي مقاماتو په قطر کې د افغان طالبانو او امریکایي چارواکو تر لیدنې او مذاکراتو وروسته وویل چې طالبان دوی د خبرو مېز ته راوستل. له بلې خوا بیا د دوشنبې په ورځ د پاکستان د پوځ مشر د دغه هېواد د جګړه‌یېزو پوځي قوماندانانو په غونډه کې د سیمې د وضعیت د ارزونې پسې مهال د افغان سولې په پروسه کې پر مختګونو ډاډ ښودلی.

د شهید آرمان لوڼي په وير او د پنجاب...

همدارنګه د ننګرهار ولایت په جلال اباد ښار کې هم احتجاج کوونکو د شهید ارمان لوڼي په ملاتړ او د پنجاب پر ضد خپل درېځ اعلام کړ. د جلال اباد ګډونوال وایي پاکستان تل هڅه کوي چې د لر او بر پښتانه سره بېل کړي، خو دوی لر او بر یو افغان یاد کړ او پاکستاني حکومت یې یو تروریست او ترهګرېز ریاست یاد کړ. همدارنګه په کوټې کې هم د پښتون ژغورنې غورځنګ غړو په ملاتړ پراخ لاریون وشو چې دوی هم د پاکستاني حکومت وروستی کړنو ته اشاره وکړه د کوټې لاریون کوونکو د شهید ارمان لوڼي د قاتلینو نیولو غوښتنه کړې او پنجابي ریاست یې یو وحشت ناک حکومت یاد کړی دی. په یوه نړۍ کې د منظور پښتین له لوري احتجاج اعلام شوی چې د افغانستان او پاکستان په ګډون یاد احتجاجونه لاهم دوام لري او پښتو په عدالت غواړي. آرمان لوڼي د کوټې په لورلايي کې پولیسو شهید کړی، شهید لوڼي د پښتون ژغورنې غورځنګ مخکښ غړی و. چې ټول پښتانه پرې وير کوي، د هغه جنازه ورمه ورځ دوشنبې په کوټه او په هیواد کې یې د افغانستان په ګډون په ګڼو نورو سیمو کې وشوه.

په لغمان کې اووه پروژې ګټې اخیستنې ته...

شوې تخمونه وېشلي او په ۳۵ جریبه ځمکه کې یې ورته عصري باغونه جوړ کړي.قومي مشر او د سیمې اوسېدونکي حاجي اشرف د انکشاف په برخه کې د دغه دول پرمختګ په اړه د خوښۍ ترڅنګ له حکومت سره د هر راز همکارۍ ډاډ ورکړ. د دې ورته نورو پروژو او دې ولسوالۍ ته د لا پاملرنې غوښتنه وکړه. د لغمان والي ښاغلي محمد اصف ننګ خوښي وښوده چې هر ځل هرې ولسوالۍ ته د سفر پرمهال لسګونه پروژې هلته پېلوې او یا یې ګټې اخیستنې ته سپاري. ده وویل: الیشنګ ولسوالۍ ته به د نورو برخو سربېره د انکشاف په برخه کې له دې هم زیاته پاملرنه وشي او ژر به هلته ۹۵ پېلا بېلې پروژې پیل کړي. ښاغلي ننګ دغه راز د الیشنګ ولسوال ته لارښوونه وکړه چې د ولسوالۍ اړمنديو په نیکټې ته په مرکز کې په پېلا بېلو ادارو سره شریکې، چې پروژې لا نورې پرمختګ وشي.

چې په پخې رانلونکې کې هلته یو شمېر پروژې پیل شي او اوسمهال له ۵۰۰ څخه زیاتو مېرمنو ته د کورنۍ اقتصاد د پیاوړتیا په موخه د چرګانو فارمونه جوړ شوي. هغه وویل په روان کال کې یې د الیشنګ ولسوالۍ ۵۰۰ بزګرو ته ۲۵ ټنه اصلاح

د اریانا افغان هوايي شرکت نوې...

راسځته نه شي د دغې الوتکې په پیرودلو سره تر یوې اندازې ستونزې لرې شوې اوس د اریانا افغان هوايي شرکت الوتکې کندهار، هرات، او د بلخ ولایتونو او له افغانستان څخه بهر داورنجي، استانبول، انقرې، نوي ډیلي، جدې او مسکو ښارونو ته الوتنې کوي دیادونې وړ ده، چې د اریانا افغان هوايي شرکت په ۱۳۳۴ کال کې په فعالیت پیل کړی دی

ملموس او غیر ملموس میراثونه، د هېواد ارزښتناکي...

میراثونو دلېست په معیارونو برابر شوي، چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له تائیدوروسته د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لېست کې دشاملولو په غرض پیشنهاد شي. په دې غونډه کې په داسې حال کې چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت فرهنګي سلاکار خوشحال روحي، دیرغوت پېژندلي رئیس نور الحا نوري او د خلکو د فرهنګ رئیسې محجوبې بابکر خېل هم شتون درلود دملموسو اوغیر ملموسو آثارو د ترمیمولو اوساتنې په لاره کې د مسلکي روزنیزو دورو د پېلولو او دغیرو ګوه د فرهنګي موسسې او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ترمنځ دهمکارۍ دموافقه لیک دلاسلیک په باره کې هم خبرې وشوې حسیني سایې د هېواد ملموس او غیر ملموس میراثونه دهېواد ارزښتناکې پانګې وبللې او د اطلاعاتو اوفرهنګ له وزارت سره دغیروز ګوه دفرهنګي موسسې دهمکاریو له امله مننه وکړه او ددغو همکاریو په دوام باندې یې ټینګار وکړ

باختر

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz

0700078578

د ورځپاڼې د ویش څانګه

۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

چلیځای د ازادۍ مطبعه

www.dailies.gov.af د ورځپاڼو وېب سایټ

شورکي دله
- شاولي فراز
- سیدیوسف شرعي
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس ماهر
- میر صمدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپاڼو رئیس فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مسؤل مدیر احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسؤول سکرتر شیرمحمد عطري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
چېراین احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library